# ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)
z 22. mája 2007 *

Vo veci T-500/04,

**Komisia Európskych spoločenstiev,** v zastúpení: G. Braun, W. Wils a N. Knittlmayer, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

proti

**IIC Informations-Industrie Consulting GmbH,** so sídlom v Königswinteri (Nemecko), v zastúpení: E. Rott a J. Wolff, advokáti,

žalovanému,

ktorej predmetom je návrh podľa článku 238 ES smerujúci k tomu, aby sa žalovanému uložilo vrátenie časti zálohy vyplatenej Spoločenstvom v súvislosti s vykonaním dvoch zmlúv o financovaní v rámci kultúrnych programov,

* Jazyk konania: nemčina.

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (druhá komora),

v zložení: predseda komory J. Pirrung, sudcovia N. J. Forwood a S. Papasavvas,

tajomník: K. Andová, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. novembra 2006,

vyhlásil tento

**Rozsudok**

## Právny a skutkový rámec sporu

### *Uplatniteľné právo Spoločenstva*

1 Finančná pomoc Spoločenstva v oblasti transeurópskych sietí sa poskytuje podľa nariadenia Rady (ES) č. 2236/95 z 18. septembra 1995 stanovujúceho všeobecné pravidlá poskytovania finančnej pomoci spoločenstva v oblasti transeurópskych sietí (Ú. v. ES L 228, s. 1; Mim. vyd. 13/015, s. 263).

2 Podľa článkov 1, 2 a 5 tohto nariadenia sa môže projektom spoločného záujmu poskytovať najmä v oblasti transeurópskych sietí telekomunikačných infraštruktúr pomoc Spoločenstva nepresahujúca minimálnu výšku považovanú za potrebnú pre začatie projektu.

3 V článku 11 nariadenia č. 2236/95 sa stanovuje, že pomoc Spoločenstva sa môže vzťahovať len na výdavky týkajúce sa projektu, ktoré znáša príjemca alebo tretie osoby poverené jeho vykonaním. Vo všeobecnosti sa majú platby uskutočniť vo forme záloh, okamžitých platieb a konečnej platby.

4 V článku 13 nariadenia č. 2236/95 sa uvádzajú podmienky zníženia, pozastavenia a zrušenia pomoci. Komisia teda môže znížiť, pozastaviť alebo zrušiť pomoc týkajúcu sa príslušnej činnosti, ak z preskúmania spisu vyplýva, že došlo k nezrovnalosti, alebo nebola dodržaná jedna z podmienok poskytnutia pomoci. V prípade každej neoprávnenej kumulácie pomoci Spoločenstva dôjde k vymáhaniu neoprávnene vyplatených súm. Každá suma, ktorá je predmetom vymáhania plnenia poskytnutého bez právneho dôvodu, má byť vrátená Komisii.

*Skutkové okolnosti*

5 Rada vo svojom rozhodnutí zo 4. apríla 1996 vyzvala na ďalšiu integráciu umenia a kultúry do podpory informačnej spoločnosti zo strany Európskej únie. V nadväznosti na to začala Komisia iniciatívu týkajúcu sa multimediálneho prístupu k európskemu kultúrnemu dedičstvu, známu pod označením „memorandum o porozumení v oblasti európskeho kultúrneho dedičstva“. V rámci tejto iniciatívy

Komisia poskytla dotácie najmä dvom cezhraničným projektom, na základe ktorých malo dôjsť k prepojeniu osôb pôsobiacich v rozličných štátoch Spoločenstva, a to zriadením spoločnej digitálnej platformy v európskom kultúrnom priestore, teda projektu „DCC – Digital Content for Culture" (ďalej len „DCC") a projektu „Donna — Art, Design and Fashion Online" (ďalej len „Donna").

6 Pokiaľ ide konkrétnejšie o projekt DCC, jeho účelom bola digitalizácia vybraných kultúrnych obsahov, ako aj ich prezentácia, komunikácia a predaj prostredníctvom internetu. Tento projekt sa zameriaval na vytváranie nových výrobkov a služieb v kultúrno-ekonomickom odvetví na účely zhodnotenia európskeho kultúrneho dedičstva. To malo umožniť vytvorenie nových pracovných miest, najmä pre umelcov a návrhárov a nových možností pre inovatívne malé a stredné podniky.

7 Pokiaľ ide o projekt Donna, jeho cieľom bolo umožniť ženám (umelkyniam a návrhárkam) prezentovať v digitalizovanej forme prostredníctvom informačného a komunikačného softvérového systému svoje diela v oblastiach umenia, dizajnu a módy, aby sa zabezpečila interaktívna komunikácia s verejnosťou. Tento pilotný projekt bol chápaný globálne ako virtuálne fórum umožňujúce umelkyniam a návrhárkam z rôznych odborov (priemyselné výrobky, móda, televízia, architektúra, atď.) stretávať sa, vymieňať si názory a nadväzovať vzťahy s dodávateľmi, zákazníkmi, partnermi a médiami.

8 V prípade každého z týchto projektov Európske spoločenstvo, zastúpené Komisiou, uzavrelo zmluvu o financovaní, a to na jednej strane so spoločnosťou s ručením obmedzeným zriadenou podľa nemeckého práva IIC Informations-Industrie Consulting, ktorá pôsobí v odvetví strategického plánovania, marketingu a poradenstva v odvetví informačného priemyslu, a na druhej strane s akciovou spoločnosťou zriadenou podľa nemeckého práva CSC Ploenzke (ďalej len

„Ploenzke"). Tieto zmluvy boli uzavreté 18. decembra 1996, pokiaľ ide o projekt DCC (zmluva č. 45 528) a 30. decembra 1996, pokiaľ de o projekt Donna (zmluva č. 20 730).

9 V týchto zmluvách, ktorých relevantné ustanovenia sa vo veľkej miere zhodujú, sa Komisia zaviazala poskytnúť finančnú pomoc Spoločenstva pokrývajúcu 50 % oprávnených nákladov predmetných projektov.

10 V zmysle článku 4 každej z týchto zmlúv boli plánované náklady na projekty odhadované na 3 360 000 ECU v prípade projektu DCC a na 980 000 ECU v prípade projektu Donna. V súlade s článkom 2 každej z týchto zmlúv mal projekt DCC trvať dvanásť mesiacov a projekt Donna deväť mesiacov, začínajúc od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k poslednému podpisu zo strany zmluvných partnerov, teda od 1. januára 1997.

11 Zmluvy, vypracované v angličtine a obsahujúce arbitrážnu doložku v zmysle článku 238 ES, ktorá odkazuje na Súd prvého stupňa (článok 12 ods. 2), sa riadia nemeckým právom (článok 12 ods. 1). Obsahujú nasledujúce ustanovenia:

„Článok 1 ods. 1

Zmluvní partneri sa voči Komisii zaväzujú vykonať zmluvu spoločne a nerozdielne, pokiaľ ide o práce uvedené v jej prílohe I (‚projekt').

...

[ods. 3/4]

Koordinátor je zodpovedný za predloženie všetkých dokumentov, ako aj za všeobecné vzťahy medzi zmluvnými partnermi a Komisiou. Akúkoľvek komunikáciu s Komisiou na všeobecnej úrovni bude vykonávať koordinátor.

...

[Článok 4 ods. 5]

Všetky platby, ktoré vykonáva Komisia, sa musia previesť na bankový účet koordinátora...

Koordinátor je zodpovedný za okamžitý prevod príslušnej sumy finančnej pomoci Komisie každému zo zmluvných partnerov. Koordinátor nemôže byť príjemcom platby okrem prípadu, ak by sa zmluvní partneri dohodli inak, pričom však musia stanoviť príslušné podmienky akéhokoľvek prevodu na osobný účet koordinátora.

Článok 5...

Zmluvní partneri môžu uzatvárať zmluvy o subdodávkach, ak s tým vopred Komisia písomne súhlasila. Zmluvní partneri uložia každému subdodávateľovi povinnosti, ktoré majú sami na základe tejto zmluvy."

12 Program predmetného projektu bol vysvetlený v prílohe I každej zmluvy. Podľa prílohy I.3 zmluvy DCC a prílohy I zmluvy Donna, sa pracovná skupina žalovaného skladá najmä z pána B., pôvodného konateľa žalovaného, pánov F. a M., ako aj pani D. D., pani B. D. a pani L.

13 Podmienky náhrady oprávnených nákladov vyplývajú v prípade dvoch projektov z prílohy II každej zo zmlúv. Táto príloha stanovuje toto:

„1.2. Nahraditeľné náklady sú skutočné náklady definované ďalej, ktoré sú pre projekt potrebné, ktoré je možné preukázať a ktoré boli vynaložené počas obdobia uvedeného v článku 2.1 zmluvy...

Nahraditeľné náklady môžu zahŕňať všetky alebo niektoré kategórie nasledujúcich nákladov:

— zamestnanci,

— vybavenie,

— pomoc tretích osôb,

— cestovné výdavky a pobyt,

— spotrebný tovar a náklady na počítačové vybavenie,

— iné náklady,

— prevádzkové náklady.

...

1.3.1. Zamestnanci

Faktúrovať možno náklady na skutočne odpracované hodiny vynaložené na projekt zo strany zamestnancov priamo zamestnaných zmluvným partnerom.

...

Celkový súhrn vykázaného odpracovaného času zamestnancov sa musí zaznamenať a potvrdiť. Na splnenie tejto požiadavky sa vyžaduje prinajmenšom zaznamenávanie odpracovaného času, ktoré aspoň raz za mesiac potvrdí vedúci projektu alebo riadne poverený vedúci zamestnanec zmluvného podniku.

1.3.2. ...

Náklady na nákup alebo prenájom vybavenia možno vykázať ako priame náklady. Oprávnené náklady na prenájom vybavenia nesmú prekročiť sumu oprávnených nákladov, ktoré by vznikli nákupom vybavenia...

1.3.3. Pomoc tretích osôb

Náklady na subdodávateľov a externé služby sú oprávnenými nákladmi v súlade s článkom 5 zmluvy.

...

1.3.5. ...

Spotrebný tovar... možno faktúrovať ako priame náklady.

...

1.4. ...

V prípade zmluvných partnerov, ktorí používajú metódu celkových nákladov, je možné vyúčtovať prevádzkové náklady (nepriame všeobecné náklady) spojené s projektom a vypočítané v súlade so zvyčajnými predpismi a účtovnými zásadami, ktoré Komisia považuje za dôvodné, a to náklady týkajúce sa položiek ako samofinancovaný výskum (maximálne do výšky 10 % nákladov na zamestnancov), administratíva, pomocní zamestnanci, vybavenie kancelárií, infraštruktúra, úžitkové predmety a služby.

...

V prípade zmluvných partnerov, ktorí používajú metódu vedľajších nákladov, možno vyúčtovať príspevok na prevádzkové náklady až do 20 % skutočných nahraditeľných nákladov, a to za všetky priame náklady uvedené v bode 1.3 tejto prílohy.

...

4.3. Ak je celková finančná pomoc na projekt, vrátane výsledku akejkoľvek kontroly, nižšia ako platby uhradené v rámci projektu, zmluvní partneri okamžite vrátia Komisii rozdiel v ECU.

...

5. Odôvodnenie nákladov

Zmluvní partneri budú viesť pravidelne a v súlade s účtovnými predpismi členského štátu, v ktorom sú usadení, vlastné účtovníctvo a príslušnú dokumentáciu na potvrdenie a odôvodnenie nákladov a hodín, ktoré boli vykázané."

14 Na základe uvedených zmlúv Komisia vyplatila Ploenzke, ako koordinátorovi dvoch projektov, nasledujúce zálohy: 980 472 nemeckých mariek (DEM) na projekt DCC a 317 745 DEM na projekt Donna. Ploenzke bol podľa článku 4 ods. 5 zmlúv povinný previesť žalovanému sumy uhradené Komisiou, na ktoré mal žalovaný právo. Žalovanému bolo prevedených 293 328 DEM na projekt DCC a 107 493 DEM na

projekt Donna. V roku 1997 teda získal celkovú sumu vo výške 400 821 DEM (204 936,52 eur) ako zálohy na finančnú pomoc.

15 Realizácia dvoch projektov začala 1. januára 1997 a Ploenzke a žalovaný podali po ich skončení žiadosti o vrátenie nákladov v celkovej sume 6 144 287 DEM na projekt DCC a 1 906 934 DEM na projekt Donna, pričom časť prislúchajúca žalovanému predstavovala 1 960 943 DEM v prípade projektu DCC a 646 809 DEM v prípade projektu Donna.

16 Náklady, ktoré žalovaný požadoval na projekt DCC, sa rozdeľujú na náklady na zamestnancov (834 568 DEM), subdodávky (618 631 DEM), vybavenie (384 018 DEM), cestovné výdavky (32 682 DEM), spotrebný tovar (35 017 DEM) a prevádzkové náklady (56 027 DEM).

17 V prípade projektu Donna uviedol žalovaný náklady na zamestnancov (227 998,39 DEM), subdodávky (257 659 DEM), vybavenie (106 871 DEM), cestovné výdavky (22 659 DEM), spotrebný tovar (9 312,53 DEM) a prevádzkové náklady (22 385 DEM).

18 Komisia poverila externých znalcov vyhotovením technických správ. V dôsledku toho bola 10. decembra 1997 vypracovaná správa výboru povereného hĺbkovou kontrolou pre projekt DCC a 26. júna 1998 znalecký posudok pre projekt Donna. V týchto správach sa dospelo k záveru, že v prípade oboch projektov neboli dodržané stanovené kvalitatívne kritériá a že podmienky náhrady nákladov stanovené v zmluvách DCC a Donna neboli vo všeobecnosti splnené.

19 Správa výboru povereného hĺbkovou kontrolou bola zaslaná účastníkom projektu DCC 17. decembra 1997. Následne listom z 23. decembra 1997 adresovaným Ploenzke (a v kópii žalovanému) Komisia vypovedala zmluvu DCC a vyzvala Ploenzke, aby o tom informoval svojich partnerov, pričom toto vypovedanie nadobudlo podľa článku 9 ods. 1 zmluvy účinnosť o mesiac neskôr.

20 Pokiaľ ide o projekt Donna, ktorý bol skončený 30. septembra 1997, bol vyhotovený znalecký posudok, a to po stretnutí nazvanom „technické preskúmanie", ktoré sa konalo v Bruseli 26. júna 1998. Počas tohto stretnutia zástupcovia žalovaného odpovedali na otázky znalcov poverených Komisiou.

21 Okrem toho zástupcovia Komisie preskúmali 10. a 11. marca 1998 financovanie predmetných projektov. Po tomto preverení zaslala Komisia žalovanému návrhy kontrolných správ z 28. apríla 1998 (pokiaľ ide o projekt DCC) a z 27. mája 1998 (pokiaľ ide o projekt Donna). V týchto návrhoch správ boli vymenované a podrobne posúdené náklady spojené s projektmi a zistilo sa, že väčšina uvádzaných nákladov nebola nahraditeľná z dôvodu nedodržania zmluvných cieľov.

22 Po tom, ako boli Komisii doručené pripomienky žalovaného z 30. júna 1998, zaslala žalovanému konečné znenie kontrolných správ spolu so sprievodným listom z 29. júla 1998. V týchto správach Komisia dospela k záveru, že Ploenzke má nárok len na náhradu 51 506 DEM v prípade projektu DCC a 37 679 DEM v prípade projektu Donna, pričom žalovaný nemá právo na nijakú náhradu v prípade projektu DCC a v prípade projektu Donna má právo na náhradu iba vo výške 46 300,18 DEM.

23 Komisia následne predložila Ploenzke, ako aj žalovanému žiadosť o vrátenie nenahraditeľnej časti zálohy vyplatenej na dva projekty. Ploenzke vrátil Komisii sumy, ktoré požadovala, žalovaný však akékoľvek vrátenie zamietol.

24 Komisia 12. augusta 1998 zaslala žalovanému platobný výmer, po ktorom nasledovala výzva na zaplatenie, ktorá bola žalovanému doručená 8. septembra 1998 a uvádzala sumu predstavujúcu rozdiel, a to 179 337 ECU (354 520,82 DEM), ktorá mala byť vrátená pred 31. októbrom 1998. Žalovaný túto sumu doposiaľ neuhradil.

25 Listom z 30. novembra 1998 žalovaný požiadal Komisiu o dodatočné zaplatenie 352 800 ECU na projekt DCC a 110 781,45 ECU na projekt Donna. Ani Komisia tieto sumy doposiaľ neuhradila.

26 Napokon sa žalovaný v roku 1999 obrátil na Európskeho ombudsmana so sťažnosťou na Komisiu. Toto konanie skončilo 27. apríla 2000. Ombudsman vo svojom stanovisku dospel k záveru, že sa nepreukázala existencia nesprávneho úradného postupu zo strany Komisie.

**Konanie a návrhy účastníkov konania**

27 Komisia návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 24. decembra 2004 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

28 Na základe správy sudcu spravodajcu sa Súd prvého stupňa (druhá komora) rozhodol zorganizovať neformálne stretnutie účastníkov konania. Toto stretnutie sa konalo 2. februára 2006 za prítomnosti sudcu spravodajcu. Pri tejto príležitosti účastníci konania zahájili rokovania s cieľom dospieť k zmieru v lehote dvoch mesiacov. Keďže táto lehota bola dvakrát predĺžená, žalovaný 29. júna 2006 Súdu prvého stupňa oznámil, že tieto pokusy o zmier boli neúspešné.

29 Súd prvého stupňa (druhá komora) následne rozhodol o otvorení ústnej časti konania.

30 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 7. novembra 2006.

31 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— rozhodol, že IIC Informations-Industrie Consulting je povinný jej zaplatiť sumu vo výške 181 263,61 eur zvýšenú o úroky vo výške 4 % od 1. novembra 1998,

— zaviazal IIC Informations-Industrie Consulting na náhradu trov konania.

32 Žalovaný navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— subsidiárne, priznal mu ochranu proti nútenému výkonu rozhodnutia a umožnil mu vyhnúť sa prípadnému nútenému výkonu rozhodnutia poskytnutím záruky, ktorá môže mať formu bankovej záruky,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

## Právny stav

33 Komisia tvrdí, že takmer všetky náklady, ktorých financovanie bolo žalovanému priznané, neboli oprávnené na účely náhrady. Podľa Komisie vyplýva z technických správ uvedených v bodoch 18 až 20 vyššie, že žalovaný je v zmysle bodu 4.3 prílohy II k zmluvám DCC a Donna povinný vrátiť sumy, ktorému mu boli poskytnuté ako zálohy, v rozsahu, v akom nie je oprávnený na financovanie svojich nákladov.

34 Proti tvrdeniam Komisie uvádza žalovaný dve skupiny dôvodov obrany. Prvá skupina dôvodov obrany spochybňuje splatnosť pohľadávky, ktorú vymáha Komisia. V tomto kontexte poukazuje na nedostatočnú spôsobilosť byť účastníkom konania ako žalovaný (pasívna legitimácia), premlčanie údajnej pohľadávky a zánik všetkých práv Komisie na vrátenie. Druhou skupinou žalobných dôvodov tvrdí, že sa dosiahli ciele, ktoré sledujú dva projekty, a že vykázané náklady sa naozaj vynaložili. Žalovaný Komisii vytýka, že tým, že sa následne pokúšala zbaviť svojich zmluvných záväzkov, pričom sa opierala o výlučne formálne úvahy, konala rozporuplne.

*O spôsobilosti byť účastníkom konania na strane žalovaného (pasívna legitimácia)*

Tvrdenia účastníkov konania

35 Komisia sa domnieva, že má právo vymáhať od žalovaného pohľadávku, pretože zmluvy DCC a Donna žalovaného označujú ako subjekt, ktorý má povinnosť vrátenia. Každá zmluvná strana má totiž vlastnú povinnosť vrátiť neoprávnene vyplatené sumy.

36 Podľa žalovaného z dvoch zmlúv vyplýva, že cieľom Komisie bolo získať jediného zástupcu, pomocou ktorého by sa priamo riešili všetky ťažkosti spojené s výkonom zmlúv. V dôsledku toho presiahla úloha Ploenzke ako koordinátora úlohu jednoduchého mandatára povereného prijímaním pomoci. Z bodu 4.3 prílohy II k zmluvám, v ktorom sa zmluvným stranám stanovuje povinnosť vrátiť Komisii neoprávnene vyplatené sumy, nevyplýva odlišný záver, keďže v tomto bode sa nestanovuje spôsob, akým sa má vrátenie uskutočniť. Tento bod 4.3 bol vykladaný v tom zmysle, že Ploenzke je zmluvným partnerom, prostredníctvom ktorého sa má zabezpečiť výkon zmlúv.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

37 Je potrebné pripomenúť, že zmluvy DCC a Donna boli uzavreté medzi Komisiou na jednej strane a Ploenzke a žalovaným, ktorí sú označovaní ako „zmluvní partneri", na druhej strane, pričom v článku 1 ods. 3 zmluvy DCC a Donna sa uvádza, že Ploenzke má okrem iného úlohu „koordinátora". V súlade s článkom 1 tých istých zmlúv mali zmluvní partneri voči Komisii povinnosť vykonávať zmluvy, a to pokiaľ ide o práce uvedené v prílohe I k týmto zmluvám, spoločne a nerozdielne.

38 Je nesporné, že Ploenzke bol ako koordinátor zodpovedný za predkladanie všetkých dokumentov Komisii, ako aj za všeobecné vzťahy medzi zmluvnými stranami a Komisiou. Okrem toho bol Ploenzke jediným zástupcom Komisie zo strany zmluvných partnerov. V každom prípade sa zmluvné ustanovenie, v ktorom sa stanovuje táto koordinačná úloha, musí v súlade s príslušným nemeckým právom, teda § 242 Bürgerliches Gesetzbuch (BGB, nemecký občiansky zákonník), vykladať podľa požiadaviek lojality a vzájomnej dôvery, na ktorých sa v zmluve vo všeobecnosti dohodli zmluvné strany.

39 Z bodu 4.3 prílohy II k zmluvám teda jasne vyplýva, že „zmluvní partneri" ako takí, a teda nie prípadný koordinátor, sú povinní vrátiť Komisii rozdiel medzi skutočne splatným finančným príspevkom a neoprávnenými platbami. Okrem toho Komisia správne zdôraznila, že koordinácia, ktorú mal vykonávať Ploenzke, sa obmedzovala na niektoré dodatočné organizačné úlohy, a najmä na úlohu odovzdať druhému zmluvnému partnerovi sumy, ktoré vyplatila Komisia.

40 V dôsledku toho sa sporné zmluvy nemôžu primerane vykladať v tom zmysle, že Ploenzke ako koordinátor mal vrátiť platby, ktorých príjemcom bol v zmysle článku 4 ods. 5 druhého pododseku zmlúv samotný žalovaný ako zmluvný partner a dlžník. V týchto zmluvách sa teda nenachádza žiadne ustanovenie, ktoré by Ploenzke stanovovalo povinnosť vrátiť sumy prevyšujúce výšku sumy, ktorú získal ako zmluvný partner.

41 Z toho vyplýva, že žalovanému prináleží povinnosť vrátiť zálohy, ktoré získal navyše za predpokladu, že sa preukáže dôvodnosť tejto povinnosti.

42 Dôvod obrany týkajúci sa neexistencie pasívnej legitimácie je teda potrebné zamietnuť.

*O premlčaní*

Úvodné pripomienky

43 Pokiaľ ide o príslušné nemecké právo v oblasti premlčania, v prejednávanom prípade sa napriek tomu, že sa sporné zmluvy posudzujú ako „verejnoprávne zmluvy"

v zmysle článku 238 ES, uplatňujú ustanovenia BGB týkajúce sa premlčania. V § 62 Bundesverwaltungsverfahrensgesetz (spolkový zákon o nesporovom správnom konaní, ďalej len „BVwVfG") z 25. mája 1976 (BGBl. I, 1976, s. 1253, a I 2003, s. 102), ktorý upravuje najmä verejnoprávne zmluvy, avšak nezaoberá sa otázkami premlčania, sa totiž stanovuje, že sa na neho dodatočne analogicky vzťahujú ustanovenia BGB.

44 V tejto súvislosti je nesporné, že pred reformou nemeckého záväzkového práva, ktorá nadobudla účinnosť v roku 2002, stanovovali ustanovenia o premlčaní uvedené v § 195 a § 196 BGB 30 ročnú všeobecnú premlčaciu dobu a dvojročnú, resp. štvorročnú premlčaciu dobu v prípade vymedzených pohľadávok osobitných hospodárskych subjektov.

45 Po reforme nemeckého záväzkového práva stanovovalo nové znenie § 195 BGB trojročnú všeobecnú premlčaciu dobu.

46 V § 229 ods. 6 štvrtom pododseku Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (uvádzací zákon k BGB, ďalej len „EGBGB") sa v rámci reformy záväzkového práva zaviedol prechodný režim, podľa ktorého je premlčacia doba stanovená v novom znení BGB, ktoré sa uplatňuje od 1. januára 2002, kratšia ako premlčacia doba stanovená v predchádzajúcom znení BGB, ktoré bolo uplatniteľné do 1. januára 2002, a teda sa uplatní kratšia doba, ktorá začína plynúť od 1. januára 2002.

Tvrdenia účastníkov konania

47 Podľa Komisie v prejednávanom prípade nedošlo k premlčaniu jej práva na vrátenie. Toto právo v súlade s § 195 BGB v jeho pôvodnom znení pôvodne podliehalo 30

ročnej premlčacej dobe. V zmysle ustanovení § 195 BGB v jeho pôvodnom znení v spojení s § 229 ods. 6 štvrtým pododsekom EGBGB sa uvedené právo od tejto chvíle premlčuje v trojročnej premlčacej dobe. Táto doba začala plynúť od 1. januára 2002 a pred svojím uplynutím 31. decembra 2004 bola prerušená v súvislosti s podaním tejto žaloby.

48 Keďže sa žalovaný odvoláva na § 196 BGB v jeho pôvodnom znení, Komisia tvrdí, že v tomto ustanovení sa uvádza taxatívny výpočet, a teda krátka premlčacia doba sa nevzťahuje na všetky práva, ktoré sa v tomto dokumente výslovne neuvádzajú. Základná myšlienka tohto ustanovenia, ktorej cieľom je, aby krátkej premlčacej dobe podliehali každodenné transakcie, ktoré sú iba zriedka spojené s predložením dôkazu o platbe, sa analogicky neuplatní na financovanie sporných projektov zo strany Komisie.

49 Žalovaný namieta, že pohľadávka Komisie je premlčaná, pričom k premlčaniu došlo v prejednávanom prípade pred podaním žaloby. Žalovaný potvrdzuje, že také kultúrne iniciatívy, akými sú iniciatívy začaté prostredníctvom dvoch sporných projektov, v značnej miere závisia od poskytnutia dotácií. V tejto oblasti teda existuje osobitná požiadavka týkajúca sa právnej istoty, keďže žiadosti o vrátenie predstavujú významný finančný tlak na príjemcu. Bolo by teda vhodné, aby sa analogicky uplatnili ustanovenia o skrátenej premlčacej dobe uvedené v § 196 BGB v jeho pôvodnom znení.

50 Žalovaný upresňuje, že jeho záujem je porovnateľný so záujmom dlžníkov, ktorým je potrebné zabezpečiť právnu istotu prostredníctvom skrátenej premlčacej doby a od ktorých sa vymáhajú pohľadávky uvedené v tomto ustanovení, teda pohľadávky vyplývajúce so všeobecného hospodárskeho styku. Záväzok žalovaného vo vzťahu k sporným kultúrnym projektom je spojený s významnými hospodárskymi záujmami a konkrétnymi finančnými ohlasmi. V nemeckom práve existuje zásada analogického uplatnenia § 196, pričom v zákonných ustanoveniach o premlčaní sa neuvádza

nijaký taxatívny výpočet, keďže normotvorca nemohol podrobne upraviť všetky osobitosti poskytovania európskych dotácií.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

51 Na účely preskúmania možnosti priameho alebo analogického uplatnenia § 196 BGB v jeho pôvodnom znení v prejednávanom prípade je potrebné pripomenúť, že v tomto ustanovení sa stanovuje skrátená premlčacia doba pre viaceré v tomto ustanovení podrobne uvedené pohľadávky.

52 Je teda preukázané, že v tomto ustanovení sa nestanovuje ani právo na vrátenie súm zaplatených ako dotácia Spoločenstva, a ani právo na vrátenie záloh poskytnutých na tento účel. Toto ustanovenie sa teda nemôže v prejednávanom prípade priamo uplatniť.

53 Prípadné analogické uplatnenie sa v nemeckom práve pripúšťa vtedy, ak je predmetná právna úprava neúplná, pričom posudzované faktické a právne postavenie musí byť porovnateľné s faktickým a právnym postavením, ktoré zákon naozaj upravuje. Pri analogickom uplatnení sa predpokladá najmä to, aby bolo vysoko pravdepodobné, že keby mal normotvorca túto medzeru vyplniť, zohľadňujúc pritom príslušné záujmy, urobil by tak začlenením danej spornej záležitosti do predmetnej právnej úpravy (rozsudky spolkového súdu v občianskych veciach, BGHZ diel 105, s. 140, 143; diel 110, s. 183, 193; diel 120, s. 239, 252).

54 Ako teda vyplýva z odôvodnenia BGB, § 196 tohto zákonníka sa vo svojom pôvodnom znení zakladá na predpoklade, že každodenné transakcie sú vo

všeobecnosti charakterizované skôr rýchlejšími platbami a neexistenciou dokladov, resp. ich rýchlym zničením, keďže od účastníkov konania sa nemôže odôvodnene požadovať povinnosť uschovávať dôkazy týkajúce sa uzavretia a výkonu zmluvy takéhoto druhu počas 30 ročnej doby.

55 Vzhľadom na vyššie uvedené nie je možné v prejednávanom prípade skonštatovať existenciu medzery v relevantnom dokumente.

56 V § 196 BGB v jeho pôvodnom znení sa totiž skrátená premlčacia doba stanovuje iba pre vrátenie záloh schválených v rámci zmluvy uzavretej so závislým zamestnancom, s robotníkom alebo advokátom. Žalovaný sa ako obchodná spoločnosť nemôže prirovnávať k týmto značne vymedzených kategóriám osôb. Ako obchodná spoločnosť sa už vôbec nemôže považovať za takého, ktorého by bolo potrebné osobitne chrániť prostredníctvom skrátenej premlčacej doby.

57 Okrem toho sa financovanie sporných kultúrnych projektov Spoločenstvom nemôže považovať za každodennú transakciu. Tieto projekty značného finančného významu sú totiž založené na zložitých zmluvách, vrátane objemných príloh, ktoré upravujú technické a finančné kontroly a žalovanému ukladajú povinnosť, aby predložil podrobné dôkazy o svojich nákladoch na účely získania ich náhrady.

58 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť dôvod obrany založený na premlčaní pohľadávky, ktorú vymáha Komisia.

*O zániku*

Tvrdenia účastníkov konania

59 Komisia na rozdiel od tvrdení žalovaného uvádza, že jej pohľadávka nezanikla. Vzhľadom na všeobecné stanovisko Komisie totiž žalovaný nemôže počítať s tým, že Komisia svoju pohľadávku neuplatní. Žalovaný nemá právo ani na ochranu legitímnej dôvery, keďže Komisia vo svojich vyššie uvedených technických správach upresnila, že sporné projekty nespĺňali požiadavky kvality. V dôsledku toho mal žalovaný počítať s tým, že bude musieť vrátiť predmetné sumy.

60 Žalovaný sa domnieva, že sa mohol legitímne domnievať, že Komisia svoje právo na vrátenie už neuplatní. V dôsledku neuplatnenia by toto právo Komisie zaniklo. Vzhľadom na všeobecné postavenie Komisie sa totiž žalovaný mohol domnievať, že Komisia sa svojho práva vzdala, pretože v priebehu takmer siedmich rokov, teda v období od vypracovania kontrolnej správy do konca decembra 2004, neprijala žiadne opatrenie smerujúce k súdnemu vymáhaniu vrátenia predmetných súm. Žalovaný dodáva, že sa mohol legitímne domnievať, že k takémuto vzdaniu sa práva došlo, pretože počas siedmich rokov Komisia na internetovej stránke Európskej únie uvádzala predmetné projekty, pričom ich výsledky využívala na svoje vlastné účely. Takisto je potrebné zohľadniť skutočnosť, že projekty nemohli byť vykonané bez finančnej pomoci Komisie a finančná situácia žalovaného závisí od možnosti môcť si ponechať finančnú pomoc. V tejto súvislosti žalovaný poukazuje na osobitnú povahu sporných dotácií ako „nenávratnej pomoci". Z toho vyvodzuje, že žalobu týkajúcu sa ich vrátenia je potrebné podať bez omeškania, k čomu však v prejednávanom prípade nedošlo.

61 Podľa žalovaného nie je odkaz na kontrolné správy relevantný, pretože znalci, ktorých Komisia vybrala a poverila, nevypracovali nezávislé znalecké posudky, ktoré by boli v súlade s pravidlami v danej oblasti. Konkrétne podrobne nepreskúmali tvrdenia, ktoré žalovaný predložil počas vykonávania projektov.

62 Pokiaľ ide o projekt Donna, z dátumu predloženia znaleckého posudku z 26. júna 1998 vyplýva, že Komisia sa chcela vyhnúť preskúmaniu tvrdení, ktoré predložil žalovaný. Počas stretnutia, ktoré sa uskutočnilo v tento deň, mohli totiž zástupcovia žalovaného odpovedať na otázky znalcov Komisie. Napriek tomu Komisia predložila zápisnicu z tohto stretnutia až krátko pred podaním žiadosti o vrátenie. K obdobnej situácii došlo aj v prípade projektu DCC: 17. decembra 1997 Komisia zaslala technickú správu dotknutým osobám a 23. decembra 1997 ukončila zmluvu.

63 Žalovaný v tomto kontexte potvrdzuje, že sa doposiaľ nedomáhal súm, na ktoré mal samotný právo v zmysle náhrady svojich nákladov (352 800 ECU v prípade projektu DCC a 110 781,45 ECU v prípade projektu Donna), keďže sa domnieval, že ani samotná Komisia neuplatní svoje právo na vrátenie. Obaja účastníci konania sa v danom období konkludentne dohodli, že ponechajú záležitosti v takom stave, aby dospeli k situácii, ktorá by bola pre každého z nich prijateľná (*pactum de non petendo*). Správanie žalovaného teda svedčí o jeho dôvere, že Komisia nebude v tejto súvislosti konať.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

64 Na úvod je potrebné zamietnuť tvrdenie žalovaného, podľa ktorého sa obaja účastníci konania konkludentne dohodli, že ponechajú záležitosti v takom stave, aby

dospeli k situácii, ktorá by bola pre každého z nich prijateľná. V danom prípade ide totiž o tvrdenie, ktoré nepreukazuje žiadna skutočnosť uvedená v spise. Napriek tomu, že Komisia proti tomuto tvrdeniu vytrvalo namietala, žalovaný nepredložil žiadny konkrétny dôkaz, na základe ktorého by bolo možné dospieť k záveru o existencii vzájomného konkludentného vzdania sa práv.

65 V každom prípade je potrebné dodať, že vzhľadom na nerovnakú výšku sporných súm, a síce na jednej strane 180 000 eur, ktorých sa domáhala Komisia z dôvodu vrátenia, a na druhej strane 650 000 eur, ktorých sa domáhal žalovaný z dôvodu náhrady nákladov, sa nezdá byť záver o takejto *pactum de non petendo* vierohodným. Žalovaný sa okrem toho ani nedomáhal kompenzácie svojej údajnej pohľadávky s pohľadávkou Komisie na Súde prvého stupňa, ale iba uviedol, že si „ponecháva právo požiadať Komisiu o vrátenie zvyšných súm". V súlade s novým znením § 215 BGB mu teda prípadné premlčanie jeho pohľadávky nebránilo v jej uplatnení v rámci tohto sporu z dôvodu kompenzácie.

66 Ďalej je potrebné skonštatovať, že zásadu zániku v nemeckom práve rozvinula judikatúra v rámci § 242 BGB, v ktorom sa zmluvným stranám ukladá povinnosť, aby svoju zmluvu vykonali podľa požiadaviek lojality a vzájomnej dôvery, ktoré sú vo všeobecnosti prípustné v právnych vzťahoch medzi jednotlivcami. Podľa tejto judikatúry zanikne záväzkové právo veriteľa vtedy, ak ho počas dlhého obdobia neuplatňoval a ak bol dlžník vzhľadom na svoje všeobecné správanie oprávnený sa domnievať, že toto právo sa v budúcnosti neplatní (BGHZ diel 91, s. 62, 71, diel 105, s. 290, 298, a najmä diel 146, s. 217, 220 a 221).

67 V prvom rade je teda potrebné preskúmať dĺžku obdobia, počas ktorého veriteľ svoje právo neuplatňoval, keďže relevantnosť obdobia nečinnosti závisí od konkrétneho prípadu. V druhom rade je potrebné zohľadniť povahu a význam pohľadávky, ktorá

sa môže vzťahovať buď na súkromné alebo na verejné právo, a napokon intenzitu dôvery, ktorú vyvolalo správanie veriteľa, ako aj rozsah potreby ochrany na strane dlžníka.

68 Pokiaľ ide o dĺžku obdobia, počas ktorého bola Komisia nečinná, v prejednávanom prípade je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že začiatok tohto obdobia nečinnosti je potrebné stanoviť na 1. novembra 1998. Práve prostredníctvom platobného výmeru a výzvy na zaplatenie uvedených v bode 24 vyššie totiž Komisia jasne a s konečnou platnosťou žalovaného vo forme výzvy požiadala o vrátenie sumy vo výške 179 337 ECU do 31. októbra 1998.

69 Z toho vyplýva, že na účely rozhodnutia o otázke, či zaniklo právo Komisie na vrátenie uplatňované k 31. októbru 1998 sa považuje za irelevantnú každá okolnosť, ktorá nastala pred týmto dátumom, a najmä spôsob, akým boli vypracované technické a kontrolné správy uvedené v bodoch 18 až 22 vyššie, ktorý žalovaný kritizoval, a to vzhľadom na samotnú skutočnosť, že Komisia sa zdržala súdneho vymáhania pred 24. decembrom 2004.

70 Ďalej je potrebné skonštatovať, že keďže Komisia túto žalobu podala viac ako šesť rokov po výzve z 31. októbra 1998, dodržala osobitnú, a to pôvodne tridsaťročnú, a neskôr trojročnú premlčaciu dobu (pozri body 44 až 46 vyššie), uplatniteľnú v prejednávanom prípade. Veriteľovi sa teda zvyčajne nemôže brániť v tom, aby v plnom rozsahu využil premlčaciu dobu, najmä ak ide o relatívne krátku premlčaciu dobu v porovnaní s tridsaťročnou premlčacou dobou.

71 Je potrebné dodať, že žalovaný mal v zmysle § 257 ods. 1 bodu 4 a § 257 ods. 4 Handelsgesetzbuch (nemecký obchodný zákonník, ďalej len „HGB“) a § 147 ods. 1 bodu 4 a § 147 ods. 3 Abgabenordnung (nemecký daňový zákonník, ďalej len „AO“) povinnosť uchovávať všetky účtovné doklady týkajúce sa výkonu projektov DCC

a Donna počas desiatich rokov. Hoci sa trvanie povinnosti uchovávať tieto účtovné doklady predĺžilo na desať rokov až § 2 a 4 zákona, ktorým sa mení a dopĺňa niekoľko daňových právnych predpisov z 19. decembra 1998 (BGBl. I, 1998, s. 3816), táto nová desaťročná lehota bola v zmysle § 3 a 5 toho istého zákona uplatniteľná, keďže pôvodná lehota uchovávania uplatniteľná na tieto doklady zatiaľ do konca roka 1998 neuplynula. Keďže sa teda projekty DCC a Donna vykonali v roku 1997, účtovné doklady týkajúce sa týchto projektov mali byť v zmysle ustanovení účinných pred prijatím HGB a AO uchovávané počas šiestich rokov, takže táto lehota na konci roka 1998 ešte neuplynula.

72 Žalovaný na Súde prvého stupňa neuviedol, že by podliehal kratším osobitným lehotám uchovávania, ktoré by uplynuli už pred podaním tejto žaloby. Využil však ustanovenia § 45 Sozialgesetzbuch X (nemecký sociálny zákonník, časť X) z 18. augusta 1980 (BGBl. I, 1980, s. 1469, a 2001 I, s. 130) a § 48 BVwVfG (pozri bod 43 vyššie), podľa ktorých majú správne orgány vo vzťahu k príjemcovi v zásade iba jednoročnú lehotu na zrušenie priaznivého nezákonného správneho aktu.

73 V tejto súvislosti postačuje uviesť, že táto jednoročná lehota je typická pre správne konania, v ktorých môže správny orgán konať prostredníctvom jednostranného správneho aktu. Ustanovenia, na ktoré sa žalovaný odvoláva, nie sú naproti tomu v prejednávanom prípade vôbec relevantné, keďže Komisia a žalovaný uprednostnili vytvorenie záväzkových vzťahov, v zmysle ktorých nie je Komisia splnomocnená na prijatie takýchto aktov.

74 Z toho vyplýva, že lehota viac ako šiestich rokov, ktorá uplynula medzi vyzvaním žalovaného a podaním tejto žaloby, sa vzhľadom na okolnosti v prejednávanom prípade nezdá byť dostatočne dlhou na to, aby došlo k zániku pohľadávky, ktorú vymáha Komisia.

75 Pokiaľ ide o povahu a význam tejto pohľadávky, žalovaný neuviedol žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné preukázať, že malo dôjsť k zániku práva Komisie z dôvodu vlastností, resp. hodnoty predmetného práva na vrátenie.

76 Pokiaľ ide o prípadné vzbudenie dôvery na strane žalovaného správaním Komisie, je potrebné skonštatovať, že v spise sa nenachádza žiadny údaj o skutočnom akte, okrem niekoľkoročnej nečinnosti Komisie, ktorým by Komisia prejavila zámer vzdať sa svojho práva na vrátenie. Naopak, ako vyplýva zo stanoviska Európskeho ombudsmana z 27. apríla 2000, ktorým sa ukončuje konanie o sťažnosti začaté na návrh žalovaného, Komisia počas konania u ombudsmana výslovne vyhlásila, že svoje právo na vrátenie bude vymáhať súdnou cestou.

77 Okrem toho sa predpokladalo, že žalovaný bude ako opatrný a obozretný hospodársky subjekt informovaný o nadobudnutí účinnosti reformy nemeckého záväzkového práva z roku 2002. Mohol teda počítať s tým, že Komisia v plnom rozsahu využije novú premlčaciu dobu, ktorá uplynula 31. decembra 2004 (pozri body 44 až 46 vyššie). To, že samotný žalovaný sa rozhodol súdne nevymáhať svoju vlastnú pohľadávku od Komisie, nemôže v žiadnom prípade viesť k vytvoreniu jeho legitímnej dôvery, že Komisia svoje právo na vrátenie neuplatní. V každom prípade žalovaný netvrdí, že Komisia mu svojím správaním zabránila vo včasnom podaní žaloby o zaplatenie.

78 Pokiaľ ide o potrebu ochrany žalovaného, tento potvrdzuje, že ako spoločnosť s ručením obmedzeným patrí do kategórie malých a stredných podnikov, takže v tejto súvislosti je potrebné jasne rozlišovať medzi ním samotným a akciovou spoločnosťou Ploenzke, ktorá pôsobí vo svetovom meradle.

79 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že skutočnosť, že dlhujúca spoločnosť je malou spoločnosťou, sama osebe nestačí na to, aby bolo možné vyhlásiť, že pohľadávka veriteľa zanikla, okrem prípadu, že by sa svojím správaním podieľal na vzniku nepriaznivej finančnej situácie dlžníka. Žiadna skutočnosť uvedená v spise teda nemôže viesť k záveru, že Komisia sa v priebehu obdobia od 1. novembra 1998 do podania tejto žaloby správala takýmto spôsobom.

80 Okrem toho sa žalovaný nemôže úspešne odvolávať na to, že ako malý podnik mal pri vykonávaní dvoch projektov financovaných Komisiou nedostatok skúseností. Pán B., bývalý konateľ spoločnosti žalovaného a aktívny člen jeho pracovnej skupiny v rámci týchto projektov (pozri bod 12 vyššie), podpísal zmluvy DCC a Donna v mene Ploenzke ako riaditeľ oddelenia tejto spoločnosti. Pán B. je okrem toho uvedený ako jeden zo zástupcov Ploenzke v prílohe k zmluve DCC a ako jediný zástupca Ploenzke v prílohe k zmluve Donna. Vzhľadom na existenciu týchto osobných vzťahov medzi týmito dvoma spoločnosťami nevzniká dojem, že by žalovaný objektívne potreboval osobitnú ochranu proti právu na vrátenie, ktoré si uplatňuje Komisia.

81 Vzhľadom na konkrétne okolnosti prejednávaného prípadu nie je možné uznať dôvod obrany založený na zániku.

82 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvú skupinu dôvodov obrany, ktorú uvádza IIC, je potrebné zamietnuť. V dôsledku toho je potrebné skonštatovať, že pohľadávka, ktorú si uplatňuje Komisia, je oprávnená. Je však potrebné určiť, ktoré náklady v rámci dvoch predmetných projektov sú nahraditeľné.

*O nahraditeľných nákladoch v rámci projektov DCC a Donna*

Úvodné pripomienky

83 Je potrebné pripomenúť, že údajné právo Komisie na vrátenie vyplatených záloh vyplýva z bodu 4.3 prílohy II každej zmluvy. Toto zmluvné ustanovenie totiž takéto právo priznáva vtedy, ak je celková finančná pomoc, ktorú má Komisia vyplatiť na projekty, ako v prejednávanom prípade vyplýva z preskúmania účtov, nižšia ako už uskutočnené platby na projekty. Podľa uvedeného bodu 4.3 je teda potrebné overiť, či výška záloh, ktoré boli žalovanému vyplatené, presahuje výšku oprávnených nákladov.

84 V tejto súvislosti vzniká dojem, že Komisia neschválila nijakú nákladovú položku, ktorú jej žalovaný predložil v rámci projektu DCC, pričom sa domáhal nahradenia sumy v celkovej výške 1 960 943 DEM pozostávajúcej z nákladov na zamestnancov (834 568 DEM), nákladov na subdodávky (618 631 DEM), nákladov na vybavenie (384 018 DEM), cestovných výdavkov (32 682 DEM), nákladov na spotrebný tovar (35 017 DEM) a prevádzkových nákladov (56 027 DEM).

85 V rámci projektu Donna schválila Komisia iba náhradu sumy vo výške 46 300,18 DEM, hoci žalovaný požadoval sumu v celkovej výške 646 809 DEM pozostávajúcu z nákladov na zamestnancov (227 998,39 DEM), nákladov na subdodávky (257 659 DEM), nákladov na vybavenie (106 871 DEM), cestovných výdavkov (22 659 DEM), nákladov na spotrebný tovar (9 236 DEM) a prevádzkových nákladov (22 385 DEM).

86 V tomto kontexte žalovaný Komisii vytýka, že sa správala rozporuplne, pričom jej žiadosť o vrátenie je nezlučiteľná s tým, že všetky zmluvné plnenia boli riadne

poskytnuté. Žalovaný okrem iného uvádza, že náklady, ktoré Komisii vykázal na účely ich náhrady, sú oprávnené.

O rozporuplnom správaní Komisie

— Tvrdenia účastníkov konania

87 Komisia zastáva názor, že jej správanie spočívajúce z vymáhania vrátenia záloh vyplatených žalovanému nie je rozporuplné. Sporné projekty boli totiž neúspešné, keďže neboli splnené kritériá kvality.

88 Náhrada vynaložených nákladov v každom prípade nezávisí od úspechu alebo neúspechu projektov. Žalovaný totiž bez ohľadu na úspech projektov nesúhlasí s tým, že by Komisia mala právo na vrátenie z dôvodu, že podľa jej názoru uplatňované náklady neboli oprávnené v zmysle bodov 1 a 5 prílohy II každej zmluvy. Jedinou rozhodujúcou skutočnosťou je teda to, že žalovaný mohol preukázať oprávnený charakter nákladov, čo však neurobil.

89 Žalovaný tvrdí, že plnenia, ktoré sa v dvoch zmluvách dohodli, poskytol správnym a úplným spôsobom. Komisia totiž v súčasnosti využíva výsledky obidvoch projektov pri propagácii, ktorú uvádza na internetovej stránke Európskej únie. Na tejto internetovej stránke sa odkazuje na memorandum o porozumení v oblasti európskeho kultúrneho dedičstva, v ktorom Komisia pánovi B. ďakuje za vykonanú prácu, ktorou sa prispelo k realizácii cieľov memoranda o porozumení. Projekt DCC

je citovaný na účely zobrazenia zásluh pána B. Komisia okrem toho listom zo 16. marca 1998 poďakovala žalovanému za jeho účasť na memorande o porozumení, a teda na dvoch projektoch. Dôležité je to, že Komisia nestiahla z internetovej stránky odkazy na dva projekty, a teda sa nedištancovala od cieľov, ktoré sa v rámci týchto projektov dosiahli.

90 Žalovaný dodáva, že správy, programy, ako aj digitálny a analógový materiál vypracovaný pre projekty sa dodali a nárokované náklady na zamestnancov sa skutočne vynaložili. Počas vykonávania projektov nebola žalovanému oznámená žiadna z výhrad, ktoré sa teraz uvádzajú v žalobe. Zmluvné ustanovenia, ktoré uvádza Komisia, majú jediný cieľ, a to zjednodušiť preukazovanie a kontrolu oprávnených výdavkov vynaložených v rámci dvoch projektov.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

91 Žalovaný sa v podstate domnieva, že samotný úspech projektov DCC a Donna vylučuje právo na vrátenie, ktorého sa domáha Komisia, keďže toto právo sa zakladá na výlučne formalistických úvahách o oprávnenosti.

92 S týmto tvrdením nie je možné súhlasiť.

93 Na Komisiu sa totiž v zmysle článku 274 ES vzťahuje povinnosť riadneho finančného hospodárenia so zdrojmi Spoločenstva. V systéme poskytovania finančnej pomoci Spoločenstva podlieha využívanie tejto pomoci pravidlám, ktoré môžu viesť k čiastočnému alebo úplnému vráteniu už poskytnutej pomoci. Príjemca finančnej

pomoci, ktorého žiadosť Komisia schválila, teda na základe tejto skutočnosti nezískava žiadne konečné právo na úplné vyplatenie pomoci, ak nedodržiava podmienky, ktorým podpora podlieha (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. júla 1997, Interhotel/Komisia, T-81/95, Zb. s. II-1265, bod 62, a z 29. septembra 1999, Sonasa/Komisia, T-126/97, Zb. s. II-2793, bod 59).

94 V tomto kontexte Súdny dvor rozhodol, že podľa základnej zásady, ktorou sa riadi finančná pomoc Spoločenstva, môže Spoločenstvo dotovať iba skutočne vynaložené výdavky. Preto, aby Komisia mohla vykonávať kontrolnú právomoc, musia príjemcovia takejto pomoci preukázať reálnosť nákladov vynaložených na dotované projekty, pričom poskytnutie spoľahlivých informácií týmito príjemcami je nevyhnutné pre riadne fungovanie systému kontroly a dôkazov zavedeného na účely overovania splnenia podmienok poskytnutia tejto pomoci. Na odôvodnenie pridelenia osobitnej dotácie teda nestačí preukázať, že sa projekt realizoval. Príjemca pomoci musí navyše preukázať, že vynaložil náklady vykázané v súlade s podmienkami stanovenými pre poskytnutie predmetnej pomoci, pretože iba riadne odôvodnené náklady sa môžu považovať za oprávnené. Jeho povinnosť dodržiavať stanovené podmienky financovania je jedným z jeho podstatných záväzkov, a teda podmieňuje priznanie finančnej pomoci Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 19. januára 2006, Comunità montana della Valnerina/Komisia, C-240/03 P, Zb. s. I-731, body 69, 76, 78, 86 a 97).

95 Súdny dvor takisto rozhodol, že povinnosť predložiť Komisii v stanovenej forme a lehote výkazy údajne oprávnených nákladoch, ktorá je uvedená v zmluve o dotácii Spoločenstva, má záväzný charakter a že cieľom požiadavky riadne predložiť tieto výkazy je výlučne to, aby Komisia mala k dispozícii údaje potrebné na overenie toho, či boli finančné prostriedky Spoločenstva využité v súlade s ustanoveniami zmluvy (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 26. januára 2006, Implants/Komisia, C-279/03 OP, neuverejnený v Zbierke, body 36 a 37).

96 Súdny dvor v rámci financovania z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu a Európskeho sociálneho fondu takisto zdôraznil význam pravidla, podľa ktorého môžu byť z rozpočtu Spoločenstva uhrádzané iba výdavky uskutočnené v súlade s pravidlami Spoločenstva, aby Komisia mohla v prípade nezrovnalostí znížiť, pozastaviť alebo zrušiť finančnú pomoc Spoločenstva. Podľa Súdneho dvora môžu aj nezrovnalosti výlučne „technického" charakteru, ktoré nemajú presný finančný dosah, vážne ovplyvniť finančné záujmy Únie, ako aj dodržiavanie práva Spoločenstva, a teda odôvodniť uplatnenie finančných korekcií zo strany Komisie (rozsudok Súdneho dvora z 15. septembra 2005, Írsko/Komisia, C-199/03, Zb. s. I-8027, body 26, 27, 29 a 31).

97 Z tejto judikatúry vyplýva, že nástojenie Komisie na tom, aby žalovaný dôsledne dodržiaval svoje zmluvné záväzky týkajúce sa výkazov nákladov a odôvodňovania vynaložených nákladov, sa nemôže posudzovať ako formalistické. Žalovanému skôr prináleží preukázať, že táto povinnosť účtovného odôvodnenia bola skutočne dodržaná.

98 Tento záver nespochybňujú pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena. Podľa týchto pravidiel je samozrejme Komisia ako žalobkyňa povinná preukázať dôvodnosť svojho práva na vrátenie [rozsudok Bundesgerichtshof (Spolkový súd, Nemecko) zo 14. januára 1991, II ZR 190/89, BGHZ diel 113, s. 222, 226] s tým, že jej prináleží rozhodujúcim spôsobom vysvetliť, a v prípade popretia preukázať, že jej platby presiahli dlžnú finančnú pomoc.

99 V každom prípade je Komisia povinná prispievať iba na náklady, ktoré boli vynaložené v súlade so zmluvnými podmienkami a ktoré boli najmä riadne odôvodnené. Komisia musí preukázať, že nie je povinná nahradiť vynaložené výdavky, pretože zmluvné plnenie je vadné alebo výkazy nákladov nepresné iba v prípade, ak žalovaný predložil príslušné výkazy nákladov (pozri v tomto zmysle

návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott k rozsudku Súdneho dvora zo 17. marca 2005, Komisia/AMI Semiconductor Belgium a i., C-294/02, Zb. s. I-2175, I-2178, bod 174 a nasl.).

100 Okrem toho, pokiaľ ide o údajný úspech predmetných projektov, je potrebné dodať, že žalovaný na pojednávaní pripustil, že v spise sa nenachádza nijaký počítačový dokument potvrdzujúci takýto úspech v oblasti digitalizácie vybraného kultúrneho obsahu v rámci projektu DCC alebo v oblasti zavedenia virtuálneho fóra v rámci projektu Donna. Žalovaný na pojednávaní takisto uviedol, že neúspech projektov súvisí so skutočnosťou, že v roku 1997 nevyužívalo vysokorýchlostný internet dostatočné množstvo užívateľov a že bolo potrebné používať modemy, ktoré neboli vôbec vhodné.

101 Hoci teda žalovaný uvádza, že výsledky dvoch projektov sa využili na propagačné účely na internetovej stránke Európskej únie, Komisia vo svojej replike (body 21 až 29) uviedla, že informácie dostupné na uvedenej stránke sa vzťahujú na začiatok realizácie projektov (v roku 1997) a netýkajú sa ich prípadných výsledkov. Časti memoranda o porozumení v oblasti európskeho kultúrneho dedičstva a predovšetkým poďakovania, na ktoré sa žalovaný odvoláva, sa takisto vôbec nezmieňujú o úspechu projektov.

102 Je napokon nesporné, že v kontexte memoranda o porozumení v oblasti európskeho kultúrneho dedičstva sa meno pôvodného konateľa žalovaného, pána B., spomína v rámci „Pracovnej skupiny 4 — Priority pri digitálnom obsahu pre kultúru". V každom prípade, ako správne uviedla Komisia, na osobnú spoluprácu pána B. na projekte „Multimédiá pre vzdelávanie a zamestnávanie prostredníctvom integrovanej kultúrnej iniciatívy" sa poukázalo iba v rámci všeobecného poďakovania všetkým účastníkom projektu DCC. Ani záverečná správa pracovnej skupiny 4 nemôže potvrdzovať objektívny výsledok projektu DCC, keďže túto správu vypracoval samotný pán B. Rovnako formulácia, ktorú Komisia použila vo svojom liste zo

16. marca 1998, v ktorom ďakuje žalovanému za jeho úsilie, je iba zdvorilostnou formuláciou, z ktorej nevyplýva, že pracovná skupina 4 dosiahla konkrétny a skutočný úspech.

103 Z vyššie uvedeného vyplýva, že dôvod obrany založený na rozporuplnom správaní Komisie je potrebné zamietnuť.

O oprávnenosti vykázaných nákladov

104 Pokiaľ ide o kategórie výdavkov, ktoré mohli byť vynaložené na realizáciu projektov DCC a Donna, teda priame výdavky (na zamestnancov, subdodávky, vybavenie, cestovné výdavky a spotrebný tovar) a nepriame výdavky (prevádzkové náklady), je potrebné pripomenúť, že v bode 1.2 prílohy II každej zmluvy sa nahraditeľné náklady definujú ako skutočné výdavky nevyhnutné na každý projekt, ktoré je možné preukázať a ktoré boli vynaložené počas trvania projektov.

105 Z toho vyplýva, že žalovaný je povinný predložiť dôkaz (pozri bod 99 vyššie), že náklady vykázané Komisii boli skutočnými nákladmi naozaj nevyhnutnými na vykonanie projektov počas ich trvania. Okrem toho musí žalovaný pri zabezpečovaní tohto dôkazu vyhovieť zmluvným podmienkam osobitným pre každú kategóriu nákladov.

106 V tomto kontexte žalovaný Komisii vytýka nelojálne správanie, keďže Komisia požaduje predloženie podrobných dokumentov po dobe takmer siedmich rokov, pričom tieto dokumenty sa buď stratili, alebo môžu byť iba obtiažne zhromaždené, keďže pôvodný konateľ žalovaného, pán B., zomrel v roku 1999. Žalovaný

potvrdzuje, že Komisii predložil všetky požadované dokumenty preukazujúce oprávnenosť všetkých vynaložených nákladov v priebehu a okamžite po vykonaní dvoch projektov. Podľa žalovaného predstavujú tieto predložené dokumenty, časť ktorých sa uvádza v žalobe a je pripojená k jej prílohe, dostatočný dôkaz o reálnosti nahraditeľných výdavkov.

107 V každom prípade nie je táto argumentácia takej povahy, že by žalovaného oslobodila od povinnosti stanovenej v bode 1.2 prílohy II každej zmluvy. Okrem toho stačí pripomenúť, že žalovaný bol v zmysle relevantných ustanovení nemeckého práva povinný desať rokov uchovávať všetky účtovné doklady týkajúce sa vykonávania projektov DCC a Donna (pozri bod 71 vyššie).

108 Je potrebné dodať, že rozhodujúcou otázkou v oblasti oprávnenosti nákladov vykázaných žalovaným je to, či žalovaný tieto náklady odôvodnil v rokoch 1997 a 1998, teda v čase ukončovania dvoch projektov. Príslušné odôvodnenia boli pripojené k vyjadreniam, ktoré Súdu prvého stupňa predložili účastníci konania. Sú uvedené predovšetkým v prílohách k žalobe. Žalovaný sa vo svojom vyjadrení k žalobe výslovne odvoláva na tieto prílohy (bod 24), pričom Komisii nevytýka, že zničila, alebo zámerne opomenula predložiť relevantné dokumenty, ktoré jej žalovaný včas predložil, ktoré však už v súčasnosti nemôže opätovne zabezpečiť. Poznámka žalovaného, že tieto doklady pripojené k žalobe iba „sčasti", je v každom prípade príliš neurčitá na to, aby mohla žalovaného zbaviť povinnosti odôvodniť vykázané náklady.

109 Na základe vyjadrení, k výmene ktorých došlo medzi účastníkmi konania, a takisto dokumentov pripojených k žalobe a vyjadreniu k žalobe, je teda potrebné preskúmať oprávnenosť rozličných kategórií nákladov.

— Náklady na zamestnancov

110 V rámci projektu DCC vykázal žalovaný 834 568 DEM, a to vo vzťahu k týmto osobám: pán C. (Micro Computer DOS Systemhaus), pani D., páni E., F., G. (FORSA), M. (Leonardo) a W. (Innovative Software).

111 V rámci projektu Donna vykázal 227 998,39 DEM vo vzťahu k pánom F. a E., ako aj k pani L.

112 Pokiaľ ide o náklady vykázané v rámci projektu DCC, Komisia uvádza, že jednotlivé nákladové položky nemohli byť schválené preto, lebo osoby, ktoré sa údajne podieľali na realizácii projektu, neboli zamestnancami žalovaného. Uvedené platí aj v prípade projektu Donna. V každom prípade ani jeden dokument, ktorý predložil žalovaný, nespĺňal formálne podmienky uvedené v bode 1.3.1 prílohy II každej zmluvy.

113 Žalovaný ako odpoveď uvádza, že zamietnutie uznania nákladov na zamestnancov je v rozpore so zmyslom a predmetom uzavretých zmlúv. Pokiaľ ide o námietku, že žalovaný predmetné osoby priamo nezamestnával, bod 1.3.1 prílohy II je potrebné vykladať v tom zmysle, že nahradenie výdavkov je vylúčené iba v prípade osôb, ktoré nemajú s projektmi vôbec nič spoločné. Žalovaný okrem toho predložil Komisii výkaz odpracovaných hodín, z ktorého sú jasne zrejmé dátum, odpracovaný čas, oblasť činnosti, a samotný projekt. Komisia tým, že požadovala, aby boli výkazy odpracovaných hodín vyhotovované najmenej jedenkrát za mesiac, a aby ich podpísal vedúci projektu, poprela výlučne formálny charakter uvedeného bodu 1.3.1 prílohy II.

114 V tejto súvislosti stačí zdôrazniť, že účastníci konania sa zhodujú v tom, že žalovaný nesplnil podmienky bodu 1.3.1 prílohy II každej zmluvy. Podľa tohto ustanovenia sa musí celkový vykázaný odpracovaný čas zamestnancov zaznamenávať a potvrdzovať, pričom zaznamenávanie pracovného času musí aspoň raz za mesiac potvrdiť vedúci projektu alebo riadne poverený vedúci zamestnanec zmluvného podniku.

115 Výkazy odpravovaných hodín, ktoré predložil žalovaný (pripojené v prílohách 9 a 10 k vyjadreniu k žalobe), nie sú podpísané, a nie je známe, kto ich vyhotovil. Ide o počítačom vytlačené zväzky kópií, pri ktorých nebol preukázaný vzťah k naozaj poskytnutým plneniam, keďže nebolo podané žiadne vysvetlenie alebo dodatočný dôkaz. Ani jeden zástupca žalovaného totiž na seba neprevzal zodpovednosť za pravdivosť obsahu týchto výkazov odpracovaných hodín.

116 Na rozdiel od tvrdení žalovaného nie je požiadavka stanovená v bode 1.3.1 prílohy II v rozpore ani so zmyslom, ani s predmetom zmlúv. Toto ustanovenie totiž slúži na zabezpečenie toho, aby sa spoľahlivé dôkazy o čase, ktorý zamestnanci žalovaného skutočne vynaložili na predmetné projekty a ktoré podpísal oprávnený zástupca žalovaného, poskytovali riadne a v pravidelných časových intervaloch (aspoň raz za mesiac). Keďže Komisia sa na dohodnutých prácach nezúčastňuje, nemá k dispozícii iný prostriedok na kontrolu správnosti nárokovaných nákladov na zamestnancov.

117 Z toho vyplýva, že žalovaný nemá nijaké právo na vrátenie svojich údajných nákladov na zamestnancov, pričom nie je potrebné rozhodnúť o otázke, či a v danom prípade za akých podmienok sa nezávislí spolupracovníci podľa nemeckého práva považujú za zamestnancov svojho zamestnávateľa.

— Náklady na subdodávky

118 V rámci projektu DCC žalovaný vykázal 618 631 DEM a táto suma sa delí na tieto položky: McDOS, Christian Liepe Photodesign a náklady Ploenzke, ktoré boli pripísané IIC.

119 V rámci projektu Donna vykázal 257 659 DEM a táto suma sa delí na tieto položky: spoločnosť Fink & Partner, pani D. D., pani B. D. a spoločnosť Casper Casting and Styling Agency.

120 Pokiaľ ide o projekt DCC, Komisia uvádza, že pri subdodávkach nedošlo k predchádzajúcemu schváleniu, ktoré je potrebné podľa článku 5 ods. 1 zmluvy. Žalovaný v každom prípade nedodržal povinnosť uviesť v zmluvách o subdodávke povinnosti, ktoré má vo vzťahu ku Komisii, a najmä povinnosť vyhotovovať výkazy odpracovaného času.

121 Pokiaľ ide projekt Donna, Komisia pripomína, že za nahraditeľné uznala iba náklady týkajúce sa pani D. D. a pani B. D. vo výške 46 300,18 DEM. Naproti tomu zamietla ostatné náklady na subdodávky, keďže nedošlo k predchádzajúcemu písomnému schváleniu.

122 Podľa žalovaného je medzi účastníkmi konania nesporné, že podniky, v mene ktorých boli tieto náklady predložené, sa na projekte DCC zúčastnili, takže nebol potrebné predchádzajúci súhlas Komisie, pretože článok 5 zmluvy DCC je iba administratívnym opatrením. Okrem toho Komisia subdodávateľov už schválila,

keďže v tejto súvislosti jej bol doručený ich zoznam. Žalovaný nebol povinný predložiť podrobné výkazy. Pokiaľ ide o náklady Ploenzke, ich pripísanie IIC je výsledkom internej dohody s Ploenzke.

123 Pokiaľ ide o projekt Donna, žalovaný sa domnieva, že všetky náklady na subdodávky sú nahraditeľné. Podpísanie memoranda o porozumení spoločnosťou Fink & Partner je v súlade so zmyslom a predmetom článku 5 ods. 1 zmluvy Donna. Pokiaľ ide o náklady spoločnosti Casper Casting and Styling Agency, nebolo potrebné písomné schválenie Komisie.

124 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že v zmysle článku 5 ods. 1 dvoch zmlúv bol žalovaný oprávnený uzavrieť zmluvy o subdodávke v prípade predchádzajúceho písomného schválenia Komisiou, pričom žalovaný mal všetkým subdodávateľom stanoviť tie isté povinnosti, ktorým on sám podlieha v zmysle zmluvy uzavretej s Komisiou.

125 Tvrdenie žalovaného, podľa ktorého je toto ustanovenie iba administratívnym opatrením, ktorého porušenie nemôže mať vplyv na oprávnenosť predmetných nákladov, je potrebné zamietnuť.

126 Zmluvná požiadavka predchádzajúceho schválenia Komisiou týkajúca sa účasti subdodávateľov je totiž odôvodnená a nevyhnutná, keďže výkon dohodnutých povinností v zásade prináleží iba tomu podniku, ktorého si Komisia s určitosťou a individuálne vybrala za svojho zmluvného partnera. V dôsledku toho musí mať Komisia možnosť kontrolovať a v prípade potreby vylúčiť prípadnú účasť subdodávateľa. Porušenie požiadavky predchádzajúceho písomného schválenia žalovaným teda stačí na to, aby Komisia zamietla náhradu takýchto nákladov.

127 Okrem toho je v každom prípade nesporné, že žalovaný nevyhotovil výkazy odpracovaného času pre svojich subdodávateľov vo forme stanovenej v bode 1.3.1 prílohy II k zmluvám. V článku 5 ods. 1 zmlúv sa mu ukladá povinnosť stanoviť všetkým subdodávateľom tie isté povinnosti, ktorým on sám podlieha. Z toho vyplýva, že každý subdodávateľ, ktorého žalovaný angažoval na vykonávanie projektov, bol povinný konať v súlade s bodom 1.3.1 uvedenej prílohy II, a teda mal vykázať celkový odpracovaný čas svojich zúčastnených zamestnancov a aspoň raz za mesiac mal riadne poverený vedúci zamestnanec potvrdiť výkazy odpracovaného času.

128 Zmluvná požiadavka, ktorou sa každému subdodávateľovi ukladajú tie isté povinnosti, ktoré sa uplatňujú na žalovaného, bola dôvodná a nevyhnutná na zabezpečenie dokonalej kontroly údajne vynaložených nákladov a na vylúčenie, aby žalovaný mohol na základe jednoduchej intervencie zo strany subdodávateľov získať vrátenie nákladov, ktoré by inak neboli oprávnené.

129 Týmto požiadavkám nezodpovedá ani jednej výkaz odpracovaného času, ktorý žalovaný predložil v prílohe k svojmu vyjadreniu k žalobe. Z dôvodov uvedených v bodoch 115 a 116 vyššie teda žalovaný nie je oprávnený na náhradu predmetných nákladov na subdodávky.

130 Pokiaľ ide o náklady, ktoré boli žalovanému pripísané spoločnosťou Ploenzke v zmysle údajnej internej dohody medzi týmito spoločnosťami, je potrebné dodať, že Ploenzke na rozdiel od žalovaného samovoľne vrátil všetky zálohy, ktorých vrátenie Komisia požadovala (pozri bod 23 vyššie). V dôsledku toho Komisia nemôže byť povinná nahradiť prostredníctvom žalovaného náklady, ktorých práva na náhradu sa Ploenzke vzdal tým, že vrátil zálohy.

131 Z toho vyplýva, že žalovaný nemôže požadovať náhradu svojich údajných nákladov na subdodávky, a to okrem tých, ktoré už Komisia uznala a ktoré boli vynaložené vo vzťahu k pani B. D. a pani D. D. v rámci projektu Donna, keďže tieto náklady neboli riadne odôvodnené.

— Cestovné výdavky

132 V rámci projektu DCC žalovaný vykázal 32 682 DEM vo vzťahu k týmto osobám: pani D., pán E., pán F., pani L., pán M. (Leonardo) a pán C. (McDOS).

133 V rámci projektu Donna vykázal 22 659 DEM vo vzťahu k týmto osobám: pani D. D., pán E., pán F., pani L. a pán M.

134 Podľa Komisie nemá žalovaný nijaké právo na náhradu cestovných výdavkov. Žalovaný totiž v rozpore s ustanoveniami bodu 1.3.4 v spojení s ustanoveniami bodu 1.2 prílohy II k zmluvám nepreukázal konkrétny existujúci vzťah medzi týmito výdavkami a dvoma projektmi.

135 Pokiaľ ide o projekt DCC, Komisia uvádza, že okrem pani L. boli všetky uvedené spoločnosti a osoby subdodávateľmi bez predchádzajúceho schválenia. Náklady pani L. nie sú nahraditeľné, pretože žalovanému vo vzťahu k tejto osobe nevznikli náklady na zamestnancov.

136 Komisia v súvislosti s projektom Donna potvrdzuje, že pokiaľ ide o náklady, ktoré vznikli vo vzťahu k pánovi M., žalovaný nepožadoval náklady na zamestnancov. Ani v prípade pána F. a pána E. nedošlo, ako tomu bolo aj v prípade subdodávateľov, k predchádzajúcemu schváleniu Komisiou. V prípade pani L. žalovaný nepredložil výkazy odpracovaného času. Náklady pani D. D. nemôžu byť schválené, pretože predložené dokumenty boli nedostatočné na účely preukázania nevyhnutnosti jej cestovných výdavkov.

137 Žalovaný tým, že opätovne uvádza tvrdenia predložené v kontexte subdodávok, zdôrazňuje, že to, že nevykázal náklady na zamestnancov, nijako nevylučuje požadovanie náhrady cestovných výdavkov v prípade predmetných osôb, pretože tieto náklady boli skutočne vynaložené. Pokiaľ ide o pánov F. a E., nebolo potrebné nijaké schválenie. Pokiaľ ide o náklady pani L., význam jej činnosti sa preukázal výkazmi odpracovaného času, ktoré boli predložené Komisii. Pokiaľ ide o náklady pani D. D., žalovaný sa odvoláva na dodatočné dohody týkajúce sa náhrady jej cestovných výdavkov.

138 V tejto súvislosti je potrebné skonštatovať, že cestovné výdavky sú z hľadiska svojej oprávnenosti typickými vedľajšími nákladmi v tom zmysle, že za cestu nevyhnutnú na účely predmetných projektov sa môže považovať iba cesta osôb, ktoré skutočne poskytujú plnenia považované za nevyhnutné v rámci projektov. Inými slovami, náhrada cestovných výdavkov je oprávnená iba vtedy, ak osoby, za ktoré sa tieto náklady požadujú, sa prospešne podieľali, a to spôsobom uznaným Komisiou, na realizácii predmetného projektu.

139 Ako bolo uvedené vyššie, Komisia bola oprávnená zamietnuť nahradenie všetkých výdavkov, ktoré žalovaný vykázal ako náklady na zamestnancov a subdodávky, okrem tých, ktoré sa vzťahujú na pani B. D. a pani D. D. v prípade projektu Donna. V dôsledku toho nemali údajne poskytnuté plnenia zo strany predmetných osôb pre Komisiu nijakú vyčísliteľnú hodnotu, takže prípadné cesty týchto osôb, vykonané na

účely poskytnutia týchto služieb, sa nemôžu považovať za nevyhnutné na účely projektov DCC a Donna. Komisia teda v tejto súvislosti správne poukazuje na bod 1.2 prílohy II každej zmluvy, podľa ktorého sa za nahraditeľné považujú iba skutočné náklady nevyhnutné na každý projekt, ktoré je možné preukázať a ktoré boli vynaložené počas trvania projektov.

140 Je potrebné dodať, že žalovaný mal v zmysle bodu 5 prílohy II dvoch zmlúv povinnosť viesť vlastné účtovníctvo a vhodnú dokumentáciu na účely preukázania a odôvodnenia vykázaných nákladov. Ani jedna kópia pripojená v prílohách A 7 až A 23 k žalobe a prílohách B 9 až B 14 k vyjadreniu k žalobe sa teda nemôže považovať za platný a vhodný dôkaz vo vzťahu k účelu a nevyhnutnosti každej jednotlivej cesty, vykázané cestovné výdavky boli skutočne vynaložené pre potreby projektov DCC a Donna. Žalovanému sa teda na rozdiel od požiadaviek stanovených v bode 1.2 a bode 5 prílohy II k dvom zmluvám nepodarilo preukázať potrebný vzťah medzi údajne vynaloženými cestovnými výdavkami zo strany predmetných osôb a ich účasťou týchto osôb na projektoch.

141 Pokiaľ ide konkrétnejšie o pani B. D. a pani D. D., je potrebné pripomenúť, že náklady na subdodávky vynaložené vo vzťahu k týmto osobám v rámci projektu Donna Komisia uznala za nahraditeľné. V každom prípade však toto uznanie nemôže mať automaticky za následok uznanie vykázaných cestovných výdavkov.

142 V spise sa totiž nenachádza nijaký výkaz o cestovných výdavkoch, týkajúci sa pani B. D. Pokiaľ ide o pani D. D., vo výkazoch, pripojených v prílohe A 23 k žalobe, ktoré pani D. D. zaslala žalovanému, sa uvádzajú tak všeobecné a neurčité údaje, že ich nie je možné považovať za dostatočne odôvodňujúce v zmysle bodov 1.2 a 5 prílohy II každej zmluvy. Na základe týchto výkazov nie je možné overiť predovšetkým relevantnosť ciest pani D. D. v prípade projektu Donna a jej vlastnej činnosti v rámci tohto projektu.

143 Z toho vyplýva, že žalovaný nemá nijaké právo na vrátenie svojich údajných cestovných výdavkov.

— Náklady na vybavenie

144 V rámci projektu DCC žalovaný vykázal 384 018 DEM ako náklady vynaložené spoločnosťou Digivision a náklady Ploenzke, ktoré sa pripísali IIC. V rámci projektu Donna vykázal náklady vo výške 106 871 DEM, ktoré preukazuje faktúra spoločnosti Fink & Partner.

145 Komisia namieta proti náhrade nákladov vykázaných v rámci projektu DCC, pričom tvrdí, že náklady vykázané za spoločnosť Digivision nie sú oprávnené. V rozpore s požiadavkami bodu 5 prílohy II zmluvy totiž nie je možné na základe korešpondencie medzi žalovaným a spoločnosťou Digivision posúdiť nevyhnutnosť nákladov, ani overiť, či náklady na prenájom vybavenia nepresiahli náklady na jeho prípadnú kúpu. Náklady Ploenzke, ktoré sa pripisujú žalovanému, nie sú nahraditeľné, ak v tejto súvislosti nedošlo medzi dvoma spoločnosťami k dohode.

146 Pokiaľ ide o projekt Donna, Komisia svoje zamietnutie náhrady zakladá na tom, že žalovaný nepredložil zmluvu o prenájme uzavretú so spoločnosťou Fink & Partner. Okrem toho sa v predložených dokumentoch neuvádza, aké vybavenie sa prenajíma, a tieto dokumenty nespĺňajú zmluvné požiadavky týkajúce sa odôvodnenia.

147 Podľa žalovaného sú dokumenty predložené Komisii na účely odôvodnenia požadovaných nákladov ako celok takej povahy, že môžu poskytnúť dostatočný dôkaz o vzniku uvedených nákladov, keďže v zmysle zmlúv sa nepožaduje podrobný

dôkaz o vynaložených nákladoch. V každom prípade nemohli byť dva projekty vykonané bez prenajatia vybavenia, pričom Komisia nemá nijaký závažný dôvod považovať faktúry za príliš vysoké, a to o to viac, že neobjasnila konkrétne dôvody, pre ktoré sa domnieva, že náklady na prenájom vybavenia mohli presiahnuť náklady na jeho kúpu. Okrem toho sa Komisia samotná často angažuje v oblasti kultúrnych iniciatív, a tak by mala vedieť, že vynaložené náklady sú primerané. Konkrétna povaha technického vybavenia, ktoré je predmetom zmluvy o prenájme, má teda iba nepatrný význam. Faktúra subdodávateľskej spoločnosti Fink & Partner je napokon dostatočným dôkazom.

148 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť právnu úpravu uvedenú v bodoch 1.2, 1.3.2 a 5 prílohy II každej zmluvy. Podľa týchto ustanovení je na jednej strane výška oprávnených nákladov na prenajímané vybavenie obmedzená výškou nákladov, ktoré sú nevyhnutné na jeho kúpu. Žalovaný je na druhej strane povinný viesť vlastné účtovníctvo a vhodnú dokumentáciu na preukázanie a odôvodnenie vykázaných nákladov. Napokon sú nahraditeľné iba skutočné výdavky nevyhnutné na každý projekt, ktoré je možné preukázať a ktoré boli vynaložené počas trvania projektov.

149 Cieľom požiadavky, v zmysle ktorej je potrebné predložiť čo najpodrobnejšie odôvodnenia, je, aby Komisia mohla kontrolovať sumy vyplatené v rámci dvoch projektov, ako aj reálnosť a nevyhnutnosti údajne vynaložených nákladov na vybavenie. Z toho vyplýva, že žalovaný bol povinný predložiť dokumenty, z ktorých by jasným spôsobom vyplývalo, aký druh vybavenia a za akú cenu sa prenajímal.

150 Žalovaný teda zjavne nesplnil túto povinnosť, keďže uviedol, že dokumenty preložené Komisii boli „ako celok“ takej povahy, že mohli preukázať vznik nákladov na vybavenie a že Komisia „nemala... nijaký dôvod“ uvádzať, že predložené faktúry boli príliš vysoké, keďže neobjasnila konkrétne dôvody, pre ktoré sa domnieva, že náklady na prenájom vybavenia mohli presiahnuť náklady na jeho kúpu. Žalovaný už

viac nemôže tvrdiť, že Komisia má dostatočné skúsenosti v oblasti kultúrnych projektov, a teda že mala vedieť, že vynaložené náklady boli primerané, pretože konkrétna povaha technického vybavenia má iba nepatrný význam.

151 Pokiaľ ide o náklady Ploenzke, ktoré sa pripísali IIC, v spise sa nenachádza nijaký dokument, na základe ktorého by bolo možné overiť ich reálnosť a nevyhnutnosť. Okrem toho skutočnosť, že Ploenzke vrátil všetky zálohy, vrátenie ktorých Komisia požadovala, vylučuje, aby bola Komisia povinná nahradiť prostredníctvom žalovaného náklady, ktoré údajne vynaložil Ploenzke a ktoré boli žalovanému pripísané na základe internej dohody (pozri bod 130 vyššie).

152 Pokiaľ ide o náklady na vybavenie uvádzané v prípade spoločnosti Digivision, údaje o týchto nákladoch uvedené vo faktúrach sú tak neurčité, že nie je možné s určitosťou preukázať, že vykázané náklady na vybavenie boli nevyhnutné na účely projektov.

153 Konkrétne faktúra pripojená v prílohe A 16 k žalobe nie je skutočnou a konečnou faktúrou. Ide o *pro forma* faktúru, ktorej význam sa obmedzuje na to, že klientovi oznamuje podrobnosti o predaji, resp. mu umožňuje vykonať určité formality pred dodaním. Okrem toho táto *pro forma* faktúra nie je podpísaná. Zameriava sa na všeobecný opis prenajímaného vybavenia, pričom jednotlivé uvedené zariadenia nevymenúva ani neupresňuje, a to napriek tomu, že na trhu je k dispozícii široká škála tohto zariadenia z hľadiska jeho funkčnosti, kvality a ceny. Vzhľadom na to nie je objektívne možné posúdiť nevyhnutnosť nákladov, ktoré žalovaný údajne vynaložil vo vzťahu k spoločnosti Digivision.

154 Tento nedostatok presnosti neodstraňuje faktúra spoločnosti Digivision pripojená v prílohe B 11 k vyjadreniu k žalobe. Hoci sa totiž v tejto faktúre uvádza zoznam

údajne poskytnutých zariadení a softvérov, táto faktúra nie je podpísaná, a na rozdiel od *pro forma* faktúry nie je vyhotovená na hlavičkovom papieri spoločnosti Digivision. Vzhľadom na všetky chýbajúce vysvetlenia a dodatočné dôkazy nemá tento dokument dôkaznú hodnotu vo vzťahu ku skutočnosti a nevyhnutnosti predmetných nákladov.

155 Pokiaľ ide o nárokované náklady na vybavenie vo vzťahu k spoločnosti Fink & Partner, týkajú sa prenájmu audiovizuálneho štúdia HIS, vrátane hardvérov, sietí a softvérov (archivovanie obrázkov, riadenie poradia obrázkov a prístup k ISDN).

156 Ako vyplýva zo spisu, prvé listinné dôkazy o týchto nákladoch sa nachádzajú v návrhu kontrolnej správy (príloha A 6 k žalobe), ktorý sa v bode 3.2 odvoláva na faktúry považované za nedostatočné na účely odôvodnenia nevyhnutnosti prenajatého zariadenia, keďže technické súčasti údajného prenajatého vybavenia nie sú vymenované, a v ktorom sa žalovanému vytýka, že nepredložil príslušnú zmluvu o prenájme. V bode 3.1 svojich pripomienok k tomuto návrhu projektu (príloha A 9 k žalobe) žalovaný iba spochybňuje uvedené neschválenie predmetných faktúr, pričom v každom prípade nepredkladá ich kópie, a ani zmluvu o prenájme. V bode 3.2 záverečnej kontrolnej správy (príloha A 12 k žalobe) sa trvá na tom, že sa zamieta, aby sa náklady na vybavenie vo vzťahu k spoločnosti Fink & Partner považovali za nahraditeľné.

157 Žalovaný predkladá dokumenty týkajúce sa prenájmu predmetného vybavenia iba v prílohe B 14 k vyjadreniu k žalobe. Ide teda o tri „faktúry", ktoré sú nepodpísané, a na rozdiel od pôvodných faktúr tejto spoločnosti, ktoré sú pripojené v prílohách A 20 až A 22 k žalobe, neboli predložené na hlavičkovom papieri spoločnosti Fink & Partner. Vzhľadom na neexistenciu vysvetlenia alebo dodatočného dôkazu nemajú tieto dokumenty nijakú dôkaznú hodnotu vo vzťahu k reálnosti a nevyhnutnosti predmetných nákladov.

158 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalovaný nemá nijaké právo na vrátenie svojich údajných nákladov na vybavenie.

— Spotrebný tovar

159 V rámci projektu DCC vykázal žalovaný ako spotrebný tovar sumu vo výške 35 017 DEM a v rámci projektu Donna sumu vo výške 9 312,53 DEM.

160 Podľa Komisie žalovaný náklady vykázané v rámci projektu DCC neobjasnil, ani nepreukázal. V dôsledku toho nemôžu byť uznané. Pokiaľ ide o projekt Donna, Komisia tvrdí, že predložené dokumenty, teda tri faktúry spoločnosti Fink & Partner, nie sú dostatočné na to, aby sa na ich základe mohla posúdiť nevyhnutnosť údajne vynaložených nákladov. Okrem toho boli vykázané náklady vynaložené v rámci zmluvy o subdodávke uzavretej so spoločnosťou Fink & Partner. Uzavretie tejto zmluvy však Komisia neschválila.

161 Podľa žalovaného je argumentácia Komisie v súvislosti s projektom DCC príliš všeobecná na to, aby sa mohol vyjadriť k tejto otázke. Komisia by mala vedieť, že vykonávanie týchto projektom vedie k vzniku nákladov na spotrebný tovar, ktorý má nepochybne nevyhnutný charakter. Pokiaľ ide o projekt Donna, predložené dôkazy boli nedostatočné.

162 V tejto súvislosti je potrebné skonštatovať, že vykázané náklady na spotrebný tovar v rámci projektu DCC sa zjavne nemôžu považovať za oprávnené. Žalovaný totiž v podstate priznal, že v prípade týchto nákladov neboli predložené nijaké dôkazy, pričom uviedol iba vyhýbavú argumentáciu. Komisia teda nemohla overiť nevyhnutnosť týchto nákladov v súlade s bodom 1.2 prílohy II k zmluve DCC.

163 Pokiaľ ide o údajne spotrebované tovary v rámci projektu Donna, žalovaný na odôvodnenie nákladov vynaložených vo vzťahu k spoločnosti Fink & Partner (prílohy A 20 až A 22 k žalobe) poukazuje na tri faktúry, a to z 1. júna, zo 17. novembra a z 1. decembra 1997. Z týchto faktúr vyplýva, že táto spoločnosť žalovanému faktúrovala plnenia nazvané ako „grafické zobrazovanie trojrozmerných predmetov... vrátane použitého materiálu". Ako správne uviedla Komisia, žalovaný neupresnil ani toto zobrazovanie, ani použitý materiál, a teda nie je možné zistiť, čo je presne predmetom týchto faktúr. Okrem toho žalovaný z hľadiska vyčísliteľnej hodnoty nijako nerozlišoval medzi spotrebným tovarom a grafickým zobrazovaním.

164 Z toho vyplýva, že predmetné tri faktúry nie sú dostatočne podrobné na to, aby sa mohli považovať za dôkazy, ktoré by v súlade s bodom 1.2 prílohy II k zmluve riadne preukazovali nevyhnutnosť vykázaných nákladov na spotrebný tovar a ich konkrétny vzťah s projektom Donna.

165 Je potrebné dodať, že žalovaný nemá nijaké právo na náhradu nákladov na zamestnancov, subdodávky alebo vybavenie, ktoré vykázal vo vzťahu k spoločnosti Fink & Partner (pozri najmä body 155 až 157 vyššie). Z tohto dodatočného dôvodu je vylúčené, aby mu mohli byť vrátené náklady na spotrebný tovar. Takéto náklady majú totiž výlučne vedľajší charakter v tom zmysle, že môžu byť prospešne vynaložené iba v prípade hlavného plnenia a ich nevyhnutnosť, a teda oprávnenosť, závisí od tohto hlavného plnenia. V prejednávanom prípade teda Komisia bola oprávnená neuznať ani jedno z hlavných plnení vo vzťahu k spoločnosti Fink & Partner.

166 Z toho vyplýva, že zamietnutie náhrady nákladov na spotrebný tovar, ktoré údajne vynaložil žalovaný, je dôvodné.

— Prevádzkové náklady

167 V rámci projektu DCC vykázal žalovaný ako prevádzkové náklady sumu vo výške 56 027 DEM a v rámci projektu Donna sumu vo výške 22 385 DEM.

168 Podľa Komisie žalovaný tieto náklady neupresnil a ani neodôvodnil, čo neumožňuje vykonať overenie ich použitia a nevyhnutnosti v súlade s bodom 1.3.1 prílohy II každej zmluvy. V každom prípade môže žalovaný podľa bodu 1.4 tejto prílohy požadovať náhradu prevádzkových nákladov, ktoré sú v skutočnosti nepriamymi nákladmi, iba do výšky 20 % ostatných nákladov, ktorých vrátenie bolo schválené.

169 Žalovaný považuje svoje dôkazy za dostatočné, keďže prevádzkové náklady sú vzhľadom na svoju povahu stálymi nákladmi, a ich odôvodnenie je teda možné vykonať iba obmedzeným spôsobom. Takisto je prakticky nemožné predložiť dôkaz o vzťahu medzi týmito nákladmi a projektmi.

170 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že aj prevádzkové, resp. nepriame náklady („overheads" podľa terminológie zmlúv DCC a Donna) musia jasne spĺňať požiadavky bodu 1.2 prílohy II každej zmluvy. V dôsledku toho iba výdavky vynaložené na pokrytie skutočných prevádzkových nákladov, ktoré sú nevyhnutné na realizáciu každého projektu, môžu byť považované za nahraditeľné. Prevádzkové náklady podniku sú totiž odrazom nákladov na jeho zvyčajnú prevádzku, ktoré musí

v každom prípade znášať vzhľadom na svoju zvyčajnú činnosť a nezávisle od realizácie individuálneho projektu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. marca 2003, Comunità montana della Valnerina/Komisia, T-340/00, Zb. s. II-811, bod 106), takže na financovanie Spoločenstvom sú oprávnené iba prevádzkové náklady, ktoré sú naozaj spojené s realizáciou predmetného projektu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. januára 2006, Comunità montana della Valnerina/Komisia, už citovaný v bode 94 vyššie, bod 87).

171 V prejednávanom prípade sa už uviedlo, že Komisia bola oprávnená zamietnuť náhradu všetkých priamych nákladov, ktoré žalovaný vykázal v rámci projektu DCC. V dôsledku toho je vylúčené, aby sa žalovanému mohla paušálne pripočítať časť jeho nepriamych nákladov (administratívne náklady, náklady na infraštruktúru, atď.) na tento projekt, keďže takéto náklady majú vo vzťahu k priamym nákladom povahu vedľajších nákladov. Okrem toho suma vo výške 56 027 DEM, ktorú v tejto súvislosti požaduje žalovaný, sa nezakladá na nijakom objektívnom dôkaze, na základe ktorého by bolo možné overiť jej dôvodnosť.

172 Pokiaľ ide o projekt Donna, žalovaný nepredložil nijaký dôkaz, na základe ktorého by bolo možné overiť dôvodnosť sumy vo výške 22 385 DEM požadovanej ako prevádzkové náklady. Okrem toho je potrebné pripomenúť, že hoci Komisia schválila náhradu nákladov na subdodávky vo vzťahu k pani D. D. a pani B. D. vo výške 46 300,18 DEM, nebola povinná uznať oprávnenosť ostatných výdavkov (pozri body 121 a 131 vyššie). Okrem toho údajné prevádzkové náklady vo výške 22 385 DEM sú vyššie ako celkový primeraný podiel vo vzťahu k schváleným priamym nákladom vo výške 46 300,18 DEM.

173 Je potrebné upresniť, že v bode 1.4 prílohy II k dvom zmluvám sa poukazuje na rozdiel medzi zmluvnými partnermi, ktorí si účtujú „celkové nepriame náklady“, a zmluvnými partnermi, ktorí si účtujú „vedľajšie náklady“. Ako vyplýva z bodu 1.2 druhého odseku prílohy II k dvom zmluvám, žalovaný patrí do prvej kategórie zmluvných partnerov (tí, ktorí si účtujú „celkové nepriame náklady“), pričom do druhej kategórie patria výlučne univerzity a výskumné centrá. V zmysle uvedeného bodu 1.4 bol žalovaný povinný preukázať, že jeho prevádzkové náklady boli vyčíslené

v súlade s jeho zvyčajnými predpismi a účtovnými zásadami, ktoré Komisia považuje za dôvodné, to znamená, že ako prevádzkové náklady sa nemôžu vykázať ani nákladové položky, ktoré je možné jednoducho začleniť k priamym nákladom, a ani náklady financované ostatnými účastníkmi konania. Vzhľadom na to, že vo vzťahu k prevádzkovým nákladom, ktoré žalovaný vykázal v rámci projektu Donna, nebolo podané nijaké vysvetlenie, Komisia nemohla skontrolovať, či tieto náklady spĺňajú požiadavky bodu 1.4.

174 Z toho vyplýva, že žalovaný nemá nijaké právo na vrátenie svojich údajných prevádzkových nákladov.

— Záver

175 Z vyššie uvedeného vyplýva, že dôvody obrany, ktoré žalovaný uvádza na preukázanie oprávnenosti nákladov, ktoré vykázal v rámci projektov DCC a Donna, je potrebné zamietnuť ako celok.

*O hlavnej istine a úrokoch z omeškania požadovaných Komisiou*

O hlavnej pohľadávke

176 Je potrebné pripomenúť, že Komisia požadovala vrátenie záloh vo výške 181 263,61 eur. Podľa Komisie vyplýva táto suma z prepočítania 179 337 ECU na 354 520,82 DEM a z prepočítania tejto poslednej uvedenej sumy na eurá. Žalovaný namieta

proti sume vo výške 181 263,61 eur, pričom tvrdí, že v roku 1998 bol vyzvaný na zaplatenie sumy iba vo výške 179 337 ECU.

177 V tejto súvislosti je nesporné, že výška záloh vyplatených žalovanému predstavovala 400 821 DEM, pričom Komisia požaduje vrátenie 354 520,82 DEM z tejto sumy. Takisto platí, že suma vo výške 181 263,61 eur nárokovaná v tejto žalobe presne zodpovedá sume vo výške 354 520,82 DEM, a to po zohľadnení uplatniteľného výmenného kurzu, podľa ktorého sa jedno euro rovná 1,95583 DEM.

178 V bode 4 prílohy II každej zmluvy sa však uvádza, že všetky platby, ktoré vykoná Komisia, budú vystavené v ECU a že aj každé vrátenie zo strany zmluvných partnerov Komisie sa vykoná v ECU. Okrem toho platobný výmer a výzva na zaplatenie, ktoré Komisia zaslala žalovanému v roku 1998 (pozri bod 24 vyššie), sa v súlade s výmenným kurzom medzi nemeckou markou a ECU platným v danom čase výslovne vzťahujú na sumu vo výške 179 337 ECU.

179 Podľa článku 2 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1103/97 zo 17. júna 1997 o určitých ustanoveniach týkajúcich sa zavedenia eura (Ú. v. ES L 162, s. 1; Mim. vyd. 10/001, s. 81) je potrebné nahradiť každý odkaz na ECU odkazom na euro v pomere jedno euro k jednému ECU (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 12. mája 2005, Komisia/Huhtamaki Dourdan, C-315/03, neuverejnený v Zbierke, bod 5).

180 Z toho vyplýva, že návrhy na vrátenie, ktoré podala Komisia, sú dôvodné iba do výšky 179 337 eur. V dôsledku toho je potrebné návrhy Komisie týkajúce sa zostávajúcej časti zamietnuť.

O úrokoch z omeškania

181 Podľa Komisie je žalovaný povinný zaplatiť úroky z omeškania odo dňa, kedy bol ako dlžník vyzvaný, pričom Komisia ho vyzvala na vrátenie súm vyplatených ako zálohy pred 31. októbrom 1998. V zmysle § 284 ods. 1 prvej vety BGB v jeho pôvodnom znení bol teda žalovaný vyzvaný k 1. novembru 1998. Výšku hlavnej pohľadávky je teda potrebné zvýšiť v súlade s § 288 ods. 1 BGB v jeho pôvodnom znení o úroky z omeškania vo výške 4 % ročne.

182 Žalovaný iba spochybňuje existenciu hlavnej pohľadávky.

183 V tejto súvislosti je potrebné skonštatovať, že v zmluvách DCC a Donna sa nenachádza ustanovenie týkajúce sa toho, od ktorého dátumu a za aké obdobie môžu vznikať úroky z omeškania. V dôsledku toho je potrebné uplatniť ustanovenia nemeckého práva týkajúce sa výzvy dlžníka.

184 Podľa § 229 ods. 5 EGBGB týkajúceho sa povinností, ktoré vznikli pred 1. januárom 2002, v prípade, že neexistujú osobitné výnimky, ostáva uplatniteľným BGB vo svojom znení účinnom pred týmto dátumom. Pokiaľ ide o úroky vyplývajúce z toho, že dlžník bol vyzvaný, v § 229 ods. 1 EGBGB sa stanovuje, že § 288 BGB vo svojom znení účinnom pred 1. májom 2000 sa uplatní na všetky pohľadávky, ktoré sa stali splatnými pred týmto dátumom.

185 V prejednávanom prípade boli zmluvy DCC a Donna uzavreté v roku 1996. V dôsledku toho ostáva uplatniteľným pôvodné znenie BGB. Ustanovenie týkajúce

sa výzvy dlžníka, teda § 284 ods. 1 prvá veta BGB vo svojom pôvodnom znení, stanovuje, že ak dlžník neposkytne plnenie po upozornení, ktoré bolo podané po lehote splatnosti, toto upozornenie predstavuje výzvu. Podľa bodu 4.3 prílohy II každej zmluvy sa vyžaduje vrátenie záloh Komisii „okamžite" po upozornení. Výzva Komisie zaslaná žalovanému o zaplatenie predmetných súm pred 31. októbrom 1998 predstavovala teda výzvu žalovanému k 1. novembru 1998.

186 § 288 BGB vo svojom pôvodnom znení stanovuje úroky z omeškania vo výške 4 % ročne odo dňa vyzvania. Výšku hlavnej pohľadávky vo výške 179 337 eur je teda potrebné zvýšiť o úroky z omeškania vo výške 4 %, a to od 1. novembra 1998 až do úplného zaplatenia tejto pohľadávky.

*O návrhu smerujúcom k ochrane žalovaného proti nútenému výkonu rozhodnutia*

187 Žalovaný subsidiárne predložil návrhy smerujúce k tomu, aby mu bola priznaná ochrana proti nútenému výkonu rozsudku, ktorý bude vynesený, a aby mu bolo umožnené vyhnúť sa prípadnému nútenému výkonu rozhodnutia poskytnutím záruky, ktorá môže mať formu bankovej záruky.

188 V tejto súvislosti je potrebné skonštatovať, že podľa arbitrážnej doložky uvedenej v článku 12 ods. 2 každej zmluvy je Súd prvého stupňa príslušný na rozhodovanie iba o tých sporoch medzi účastníkmi, ktoré sa týkajú „platnosti, uplatňovania a výkladu" predmetných zmlúv, keďže tieto zmluvy sa v zmysle článku 12 ods. 1 každej zmluvy riadia nemeckým právom.

189 Z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa nie je príslušný v rámci tohto sporu rozhodnúť o spôsoboch prípadného núteného výkonu svojho rozsudku podľa nemeckého práva.

190 Je potrebné dodať, že podľa článku 244 ES sú rozsudky súdu Spoločenstva vykonateľné za podmienok stanovených v článku 256 ES a že v zmysle štvrtého odseku tohto článku možno nútený výkon rozhodnutia zastaviť len rozhodnutím súdu Spoločenstva. V zmysle článku 110 prvého odseku Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa sa návrh na odklad núteného výkonu rozhodnutia Súdu prvého stupňa, ktorý bol predložený podľa článkov 244 ES a 256 ES, riadi ustanoveniami článkov 104 a 110 toho istého rokovacieho poriadku.

191 Z článku 104 ods. 1 a 3 rokovacieho poriadku teda vyplýva, že takýto návrh je potrebné podať ako samostatné podanie po prijatí predmetného rozhodnutia. Keďže v prejednávanom prípade tieto podmienky neboli splnené, návrh smerujúci k ochrane žalovaného proti nútenému výkonu tohto rozsudku je potrebné zamietnuť.

## O trovách

192 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalovaný nemal vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **IIC Informations-Industrie Consulting GmbH je povinný zaplatiť Komisii Európskych spoločenstiev hlavnú istinu vo výške 179 337 eur zvýšenú o úroky z omeškania vo výške 4 % ročne od 1. novembra 1998 do úplného zaplatenia dlžnej sumy.**

2. **V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**

3. **Návrh IIC Informations-Industrie Consulting GmbH smerujúci k priznaniu ochrany proti nútenému výkonu tohto rozsudku sa zamieta.**

4. **IIC Informations-Industrie Consulting GmbH je povinný nahradiť trovy konania.**

Pirrung Forwood Papasavvas

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 22. mája 2007.

Tajomník

E. Coulon

Predseda komory

J. Pirrung

Obsah

Právny a skutkový rámec sporu ..... II - 1447

Uplatniteľné právo Spoločenstva ..... II - 1447

Skutkové okolnosti ..... II - 1448

Konanie a návrhy účastníkov konania ..... II - 1458

Právny stav ..... II - 1460

O spôsobilosti byť účastníkom konania na strane žalovaného (pasívna legitimácia) .. II - 1460

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1460

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1461

O premlčaní ..... II - 1462

Úvodné pripomienky ..... II - 1462

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1463

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1465

O zániku ..... II - 1467

Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1467

Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1468

O nahraditeľných nákladoch v rámci projektov DCC a Donna ..... II - 1474

Úvodné pripomienky ..... II - 1474

O rozporuplnom správaní Komisie ..... II - 1475

— Tvrdenia účastníkov konania ..... II - 1475

— Posúdenie Súdom prvého stupňa ..... II - 1476

O oprávnenosti vykázaných nákladov ..... II - 1480

— Náklady na zamestnancov ..... II - 1482

— Náklady na subdodávky ..... II - 1484

— Cestovné výdavky ..... II - 1487

— Náklady na vybavenie ..... II - 1490

— Spotrebný tovar ..... II - 1494

— Prevádzkové náklady ..... II - 1496

— Záver ..... II - 1498

O hlavnej istine a úrokoch z omeškania požadovaných Komisiou ..... II - 1498

O hlavnej pohľadávke ..... II - 1498

O úrokoch z omeškania ..... II - 1500

O návrhu smerujúcom k ochrane žalovaného proti nútenému výkonu rozhodnutia II - 1501

O trovách ..... II - 1502